

ENVIRAK

SPRÁVA O ČINNOSTI **ORGANIZÁCIE**
ZODPOVEDNOSTI VÝROBCOV

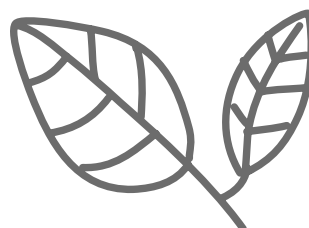
SPOLOČNE SA NÁM PODARILO ÚSPEŠNE ZVLÁDNUŤ NÁROČNÝ ROK

MGR. HANA NOVÁKOVÁ, LL.M., MBA
Predsedníčka predstavenstva
a generálna riaditeľka ENVI - PAK, a.s.

Vážení partneri, klienti, kolegovia, v roku 2020 sme sa v prvom rade museli vyrovnat s celkom novou situáciou v podnikaní aj v našich osobných životoch. Priniesla nám ju celosvetová pandémia. Pracovný, spoločenský aj súkromný život sa do veľkej miery presunul do domácej izolácie, v ktorej sme zotrvali celý rok. Prinieslo nám

to celkom novú pracovnú a ľudskú skúsenosť. Napriek tomu sme celý rok pracovali v plnom nasadení tak, aby boli nepretržite zabezpečované vysoké štandardy pre výrobcov, dodávateľov a partnerov našej spoločnosti. Zaistením bežnej prevádzky, manažovaním a financovaním triedeného zberu, ako aj dennodennou agendou a komunikáciou s obcami, zberovými spoločnosťami, prepravcami a inými dodávateľmi zabezpečil ENVI - PAK za rok 2020 splnenie všetkých zákonných povinností zmluvných výrobcov, ako aj cieľov zberu a limitov zhodnocovania a recyklácie pre všetky subjekty podieľajúce sa na materiálovom toku odpadov.

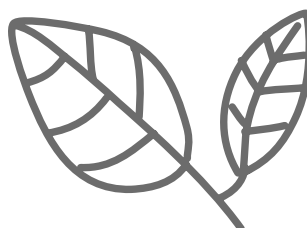
Tešíme sa, že výsledky rozšírenej zodpovednosti výrobcov, ktorú sme na Slovensku začali rozvíjať už v roku 2003, sú vidieť. Množstvo vytriedeného odpadu – papiera, plastov, skla, kovov a dreva narástlo za uplynulých 5 rokov štvornásobne. Stúpa i recyklácia – aj v pandemickom roku sa nám podarilo dosiahnuť ciele, ktoré si Európska únia stanovila v oblasti recyklácie odpadov do roku 2025, ale aj viacero z tých, ktoré sú určené pre rok 2030.

ENVI - PAK kládol aj v roku 2020 mimoriadny dôraz na vzdelávanie. Aj keď počet podujatí bol obmedzený, o to viac energie sme investovali do vzdelávania verejnosti prostredníctvom online kanálov, zasielania informácií prostredníctvom direct mailov, newsletterov, elektronických plagátov, letá-

kov, zberových kalendárov či náučných príručiek. Edukačné videá sme poskytli všetkým partnerským mestám a obciam na informovanie obyvateľov a zároveň sme ich aj publikovali pre širokú verejnosť. Sériu náučných videí sme pripravili aj pre výrobcov, ktorým pomáha orientovať sa v odpadovej legislatíve.

Ďakujem v mene OZV ENVI - PAK za skvelú spoluprácu v roku 2020 všetkým našim klientom, partnerom, dodávateľom, sympatizantom a špeciálne zamestnancom za úspešné zvládnutie roka, a to aj napriek tvrdým opatreniam zavedeným slovenskou vládou v boji proti koronavírusu. Úprimne verím, že sa nám spoločne bude dariť aj v roku 2021.

VÍZIA SPOLOČNOSTI

ENVI - PAK je rešpektovanou spoločnosťou v oblasti poskytovania služieb v odpadovom hospodárstve s vedúcou a stabilnou pozíciou na slovenskom trhu. Je profesionálnym partnerom, ponúka kvalitu a spoľahlivosť.

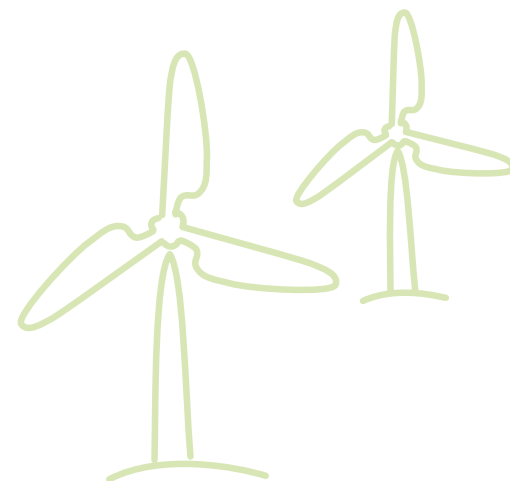
Priamo podporuje a rozvíja systém triedeného zberu odpadov na celom území Slovenska a zabezpečuje jeho následné zhodnotenie/recykláciu. Riadi sa zásadou transparentného a etického prístupu ku všetkým partnerom.

MISIA SPOLOČNOSTI

ENVI - PAK podporuje triedeným zberom odpadov čistejšie Slovensko. ENVI - PAK zabezpečuje triedený zber odpadov a ich zhodnocovanie a recykláciu minimálne v rozsahu slovenských cieľov zhodnotenia a recyklácie, čím v spolupráci s obcami a priemyslom prináša čistejšie Slovensko nám všetkým.

ENVI - PAK implementuje na Slovensku prístup rozšírenej zodpovednosti výrobcov v zmysle zodpovednosti výrobcu od vývoja až po post-spotrebiteľskú fázu životného cyklu výrobku.

ENVI - PAK považuje za kľúčový faktor svojej činnosti zvyšovanie environmentálneho povedomia spotrebiteľov a priemyselných subjektov a propagovanie triedeného zberu komunálneho odpadu.

VÝZNAMNÉ DÁTUMY A UDALOSTI

23. 5. 2003

ENVI - PAK sa stal členom Pro Europe.

16. 5. 2003

Založenie spoločnosti ENVI - PAK.

2009

Spustenie projektu priamej podpory triedeného zberu v obciach prostredníctvom príspevkov na triedený zber za všetok vytriedený a zrecyklovaný odpad z obalov.

1. 8. 2004

Vznik oprávnenej organizácie a zároveň začiatok spolupráce so samosprávami.

29. 2. 2012

Prvý výpočet úspory CO₂ a energie zabezpečením triedenia a recyklácie odpadov.

2. 2. 2010

ENVI - PAK potvrdil kvalitu svojich vnútorných procesov a stal sa certifikovaným integrovaným systémom manažérskej kvality (ISO 9001, ISO 14001, ISO/IEC 27001).

20. 4. 2016

MŽP SR udelilo ENVI - PAK autorizáciu na výkon činnosti Organizácie zodpovednosti výrobcov.

2013

ENVI - PAK sa podieľal na založení medzinárodnej neziskovej aliancie EXPRA.

24. 10. 2019

MŽP SR predĺžilo spoločnosti ENVI - PAK platnosť autorizácie OZV pre obaly a neobalové výrobky na ďalšie obdobie – do 31. 12. 2024.

Tým ministerstvo potvrdilo spoločnosti status stabilného partnera, ktorý je schopný garantovať plnenie zákonných povinností pre zmluvných partnerov.

1. 7. 2016

ENVI - PAK začal prevádzkovať full net costs* systém na Slovensku.

** Pokrytie celkových čistých nákladov spojených s triedeným zberom a spracovaním výrobkov po dobe životnosti. Zahŕňa to náklady na zriadenie systému triedeného zberu odpadu; náklady na zber, prepravu a spracovanie oddelene zbieraného odpadu; administratívne náklady; náklady na osvetu verejnosti; náklady na primeraný dohľad nad systémom. Príjmy z predaja recyklovaného materiálu sa uplatňujú.*

MÍŤNIKY ENVI - PAK

V roku 2016 – ENVI - PAK prebral existujúce systémy triedeného zberu v obciach tak, ako boli nastavené (povinnosť vyplývajúca zo zákona) a odvtedy v zmluvných obciach plne financuje triedený zber z finančných prostriedkov zazmluvnených výrobcov.

Od januára 2017 – ENVI - PAK dopĺňal infraštruktúru zberu tam, kde neboli splnené štandardy zberu. Niektoré obce do účinnosti nového zákona vôbec netriedili, alebo triedili málo. V súčasnosti v systéme ENVI - PAK neexistuje obec alebo mesto, kde by nebol zavedený triedený zber (predtým ich boli stovky).

Od roku 2017 – ENVI - PAK zefektívňuje a zlepšuje systém triedeného zberu v jednotlivých obciach. Reaguje na zvyšujúce sa množstvá vytriedeného odpadu. Optimalizuje a prispôsobuje ho tak, aby bol pre obyvateľov čo najpohodlnejší a zároveň čo najefektívnejší pre výrobcov, ktorí jeho fungovanie financujú.

ENVI - PAK je držiteľom viacerých ocenení: Zelená cena **Via Bona, Zlatá lupa** za najefektívnejšie udržiavaný certifikovaný manažérsky systém a **Superbrands 2018, 2019, 2020 a 2021**, ktoré sú znakom špeciálneho postavenia a uznania vynikajúcej pozície značky na lokálnom trhu.

HODNOTY

PROFESIONALITA

KONTINUITA

ZODPOVEDNOSŤ

SKÚSENOSŤ

TRANSPARENTNOSŤ

SPOLAHLIVOSŤ

Kľúčom nášho úspechu sú sila a medzinárodné know-how našich zakladateľov.

Na riadení organizácie zodpovednosti výrobcov ENVI - PAK sa rovnakým dielom podieľajú výlučne výrobcovia obalov:

Coca-Cola

Henkel

Mondelēz
International

Nestlé

MATTONI 1873
SOURCES AND TASTES OF EUROPE

P&G

Tetra Pak

Unilever

MEDZINÁRODNÉ PREPOJENIE

Packaging Recovery Organisation Europe

PRO EUROPE

ENVI - PAK je od roku 2003 súčasťou celoeurópskeho združenia organizácií zodpovednosti výrobcov **PRO EUROPE** (Packaging Recovery Organisation EUROPE), prostredníctvom ktorého získava a na Slovensku implementuje medzinárodné know-how. Organizácie združené v PRO EUROPE prevádzkujú systémy zberu, zhodnocovania a recyklácie odpadov dlhé roky. Preto sú pre ENVI - PAK zdrojom odporúčaní, ktoré môže na Slovensku využívať s tým, že boli už overené a dobre fungujú vo vyspelých európskych krajinách s dlhou tradíciou.

ENVI - PAK spoločne s 22 organizáciami zodpovednosti výrobcov z iných krajín fungujúcimi na neziskovom princípe založili v roku 2013 alianciu EXPRA (EXTENDED PRODUCER RESPONSIBILITY ALLIANCE) zastrešujúcu systémy pre obaly

a odpady z obalov, pričom tieto organizácie sú vlastnené výlučne výrobcami. EXPRA je odborným reprezentantom a spoločnou strategickou platformou zastupujúcou záujmy všetkých členských organizácií založených a prevádzkovaných v prospech zodpovedného priemyslu. Ich cieľom je zabezpečiť zhodnotenie a recykláciu odpadov z obalov ekonomicky a ekologicky najvhodnejším spôsobom. **Vďaka členstvu v aliancii EXPRA ENVI - PAK prináša na Slovensko európske témy v oblasti odpadov a poskytuje najlepšie odporúčania pre slovenskú legislatívu z krajín, kde rozšírená zodpovednosť výrobcov úspešne funguje už desiatky rokov.**

ENVI - PAK je držiteľom licencie na používanie registrovanej ochrannej známky ZELENÝ BOD pre Slovenskú republiku. Spoločnosť vynakladá dlhoročné úsilie podoprené používaním tejto medzinárodne registrovanej ochrannej známky na zabezpečenie informovanosti širokej verejnosti v oblasti triedeného zberu. Obal označený ochrannou známkou ZELENÝ BOD patrí do triedeného zberu. Systém ZELENÝ BOD je najrozšírenejším spôsobom využitia druhotných surovín pochádzajúcich z komunálneho odpadu v Európe.

V roku 2014 spustila spoločnosť ENVI - PAK projekt s názvom ZODPOVEDNÁ SPOLOČNOSŤ. Ide o medzinárodný partnerský projekt zameraný na zvýšenie vedomostí, zručností a návykov týkajúcich sa triedenia odpadov z obalov, na zmenu spotrebiteľského správania a prevzatia zodpovednosti za prostredie, v ktorom žijeme. Cieľom projektu je vzdelávať a informovať zamestnancov organizácií, študentov, obyvateľov obcí a verejnosť o správnom zaobchádzaní s odpadom a podporovať tak činnosti v oblasti triedenia odpadov a ochrany životného prostredia. Účastníci projektu, aktívni v týchto oblastiach, majú možnosť získať certifikát ZODPOVEDNÁ SPOLOČNOSŤ.

ENVI - PAK V ČÍSLACH

1. líder medzi slovenskými OZV: trhový podiel 43 %

± 0 € organizácia vlastnená výrobcami fungujúca na neziskovom princípe

18 rokov zber a zhodnocovanie odpadov z obalov v SR od roku 2003

1 187 370 t obalov a neobalových výrobkov uvedených na trh
zmluvnými výrobcami (2016 – 2020)

978 174 t vyzbieraného vytriedeného odpadu (2016 – 2020)

90 483 t zobchodovaných druhotných surovín od účinnosti zákona č. 79/2015 o odpadoch

+ 10 % nárast efektivity triedenia v zmluvných obciach (2017 – 2020)

310 066 592 kg CO₂

ušetrili výrobcovia v rokoch 2016 až 2020 vďaka zberu a recyklácii odpadov
prostredníctvom OZV ENVI - PAK. To zodpovedá úspore CO₂,
ktorý vyprodukuje priemerné auto, ak by 90 072 krát obišlo zemeguľu.

ENVI - PAK A VÝROBCOVIA

Rozšírená zodpovednosť výrobcov (RZV) ukladá výrobcovi povinnosť postarať sa o ich výrobky počas ich celého životného cyklu, to znamená aj vtedy, keď sa stanú odpadom. Túto povinnosť majú všetci výrobcovia vyhradených výrobkov, teda i obalov a neobalových výrobkov. Výrobcovia majú viacero povinností, ktoré musia plniť podľa zákona o odpadoch. Zákon umožňuje každému výrobcovi plniť povinnosti prostredníctvom organizácie zodpovednosti výrobcov (OZV).

ENVI - PAK je najväčšou a najskúsenejšou OZV na Slovensku. V roku 2020 zabezpečoval plnenie vyhradených povinností pre tisíce výrobcov obalov a neobalových výrobkov, ktorí spoločne uviedli na trh 43 % všetkých obalov a neobalových výrobkov. Zmluvným výrobcovi poskytuje aj doplnkovú službu

plnenia vyhradených povinností pre batérie, akumulátory a elektrozariadenia. Spoločnosť v roku 2020 zabezpečovala triedený zber v 1 238 mestách a obciach na Slovensku, čo predstavovalo službu pre viac ako 2,4 milióna obyvateľov.

SLUŽBY ENVI - PAK PRE VÝROBCOV

Základnou službou OZV ENVI - PAK je plnenie legislatívnych povinností vyplývajúcich výrobcom zo zákona o odpadoch:

- ◆ registrácia výrobcov vyhradených výrobkov v Registri výrobcov vyhradeného výrobku a oznamovanie zmien registrovaných údajov Registru,
- ◆ plnenie informačnej povinnosti vo vzťahu k verejnosti, konečným používateľom a k spracovateľovi odpadov z obalov a neobalových výrobkov, ďalej vo vzťahu k spotrebiteľovi o spôsobe zabezpečenia zberu odpadov z obalov a neobalových výrobkov,
- ◆ plnenie záväzných cieľov a limitov odpadového hospodárstva v oblasti nakladania s odpadmi z obalov (limity zhodnocovania a recyklácie) najmenej vo výške miery zhodnocovania a recyklácie ustanovených zákonom o odpadoch,
- ◆ plnenie cieľov zberu komunálneho odpadu v zmluvných obciach,
- ◆ vedenie a uchovávanie evidencie a ohlasovanie ustanovených údajov štátnej správe,
- ◆ zabezpečenie zberu a odobratia celého množstva oddelene vyzbieranej zložky komunálneho odpadu z obcí, jeho prepravy, zhodnocovania a recyklácie.

ENVI - PAK ponúka širokú škálu ďalších služieb, ktoré výrobcami zjednodušujú prácu súvisiacu s odpadmi:

- ◆ výpočet úspory emisií a CO₂ podľa medzinárodnej metodiky vyvinutej spoločnosťou BIO by Deloitte,
- ◆ spoluprácu a aktívnu pomoc pri zavedení triedeného zberu, zhodnotenia a recyklácie odpadov,
- ◆ elektronické podávanie výkazov,
- ◆ sledovanie legislatívnych zmien a zastupovanie záujmov klientov,
- ◆ audit odpadového hospodárstva priamo v spoločnosti klienta,
- ◆ bezplatné odborné semináre a školenia,
- ◆ odborné poradenstvo pri:
 - vedení prvotnej evidencie,
 - registrácii podľa požiadaviek vyplývajúcich zo zákona o odpadoch,
 - zasielaní potrebných ohlásení podľa platných právnych úprav,
 - označovaní obalov,
 - zabezpečovaní legislatívnych povinností týkajúcich sa odpadov z obalov v iných štátoch Európskej únie pri exporte výrobkov,
- ◆ bezplatné právne poradenstvo v oblasti odpadového hospodárstva, týkajúce sa slovenského aj medzinárodného práva,
- ◆ poskytovanie práva na používanie registrovanej ochrannej známky ZELENÝ BOD na obaloch na území Slovenskej republiky,
- ◆ zabezpečenie zberu a zhodnocovania opotrebovaných batérií a akumulátorov,
- ◆ zabezpečenie oddeleného zberu, spätného odberu a zhodnocovania elektroodpadu
- ◆ ... a mnoho ďalších služieb.

AKO HODNOTIA SPOLUPRÁCU VÝROBCOVIA

ADIDAS SLOVAKIA, S.R.O.

pristupuje ku svojim produktom zodpovedne vo všetkých fázach ich životného cyklu, vrátane likvidácie odpadov z obalov. Preto podporujeme správne triedenie a snažíme sa k tomu viesť aj našich spotrebiteľov. Sme radi, že môžeme plne dôverovať ENVI - PAK, ktorý pre nás zabezpečuje spätný odber odpadov z obalov. Z dôvodu vysokej odbornej úrovne a poskytovania nadštandardného servisu je pre nás ENVI - PAK dlhodobým a serióznym partnerom.

LUCKA

Spolupráca so spoločnosťou ENVI - PAK nám prináša bezproblémové riešenia v odpadovom hospodárstve. Máme istotu, že si plníme všetky legislatívne požiadavky. Spoločnosť ENVI - PAK nám pomáha prispieť k ochrane životného prostredia. Svojím profesionálnym a odborným prístupom nám vedia vždy poradiť.

COAVIS SLOVAKIA S.R.O.

Spoločnosť ENVI - PAK, a.s., ako najdlhšie pôsobiaca oprávnená organizácia na Slovensku pre zabezpečovanie triedeného zberu odpadov, jeho zhodnocovanie a recykláciu, je silným a spoľahlivým partnerom pre našu spoločnosť COAVIS SLOVAKIA s. r. o. už od roku 2016. Profesionálny prístup a efektívne služby v podobe elektronického podávania výkazov, pravidelné informácie o legislatívnych zmenách, odborné semináre, školenia ale aj prepočty úspory emisií a CO₂ tvoria zo spoločnosti ENVI - PAK silného partnera. Prostredníctvom tímu odborníkov nám neustále pomáha efektívne podporovať plnenie povinností, monitorovať vplyvy našej spoločnosti, a dbať na ochranu životného prostredia. Za proaktívny prístup by sme sa touto cestou chceli poďakovať pani Viere Kubovej, s ktorou vždy nachádzame príjemnú a užitočnú komunikáciu ohľadom našej spolupráce.

PERFETTI VAN MELLE SLOVAKIA, S.R.O.

Sme jedným z najväčších výrobcov a distribútorov cukrovín a žuvačiek na svete. Vytvárame nápadité produkty našich značiek, ktoré robia radosť deťom i dospelým vo viac ako 150 krajinách. V rámci svojej environmentálnej politiky dodržiavame všetky normy dané európskou legislatívou a práve z uvedeného dôvodu si vážime spoluprácu s OZV ENVI - PAK, ktorá pre nás zabezpečuje zber, zhodnocovanie a recykláciu odpadov z obalov. Okrem iného nám spoločnosť ENVI - PAK poskytuje odborné poradenstvo, zabezpečuje školenia a informuje nás o zmenách v zákonoch týkajúcich sa odpadov z obalov. ENVI - PAK je pre nás spoľahlivý partner v plnení povinností vyplývajúcich z platnej legislatívy, vážime si jej odbornosť, flexibilitu a pozitívny prístup k zákazníkom.

ARIES, A.S.

So spoločnosťou ENVI - PAK, a.s., spolupracujeme na slovenskom trhu už niekoľko rokov a aj prostredníctvom týchto riadkov by sme sa chceli OZV ENVI - PAK poďakovať za mimoriadne profesionálny prístup, ktorý nám pomáha naplňať jeden z našich najdôležitejších cieľov - správať sa environmentálne k nášmu životnému prostrediu. Spoločnosť ARIES operuje na európskych trhoch už vyše 25 rokov. História spoločnosti začala v roku 1991, kedy sa jej zakladatelia vrhli do smelého podnikateľského plánu vybudovať na zelenej lúke výrobu pančuchového tovaru, a to v podkrkonošskej obci Studenec. Okrem našich produktov a služieb je potrebné tiež zabezpečiť, aby sa odpad, ktorý vznikne, bezpečne zlikvidoval a nezaťažoval životné prostredie. Na Slovensku sa nám to darí zabezpečiť práve vďaka spoločnosti ENVI - PAK.

RAJO, A.S.

Spoločnosť Rajo, a.s., pristupuje k svojim produktom zodpovedne vo všetkých fázach ich životného cyklu, vrátane likvidácie odpadov z obalov. O spätný zber odpadov z našich obalov a ich recyklácie na Slovensku sa stará Organizácia zodpovednosti výrobcov ENVI - PAK, a.s. Vďaka ich medzinárodnému zázemiu, stabilite a profesionalite máme garanciu, že si naše povinnosti plníme v súlade s platnou legislatívou Slovenskej republiky. Tiež si vážime, že spoločnosť ENVI - PAK na seba prebrala zodpovednosť za osvetu, vzdelávanie a propagáciu separovania odpadu medzi širokou verejnosťou.

Viac referencií na stránke **www.envipak.sk**

ENVI - PAK PRE MESTÁ A OBCE

ENVI - PAK zabezpečuje v mene výrobcov systém triedeného zberu v obciach a mestách, čo znamená vyzbieranie, dotriedenie a zhodnotenie vytriedeného odpadu. Ako OZV hradí náklady na triedený zber priamo príslušnej zberovej spoločnosti bez ďalšieho administratívneho zaťaženia obce.

Výrobcovia prostredníctvom OZV ENVI - PAK teda hradia náklady spojené so zberom, prepravou, prípravou na opätovné využitie, recykláciou, nákupom farebných kontajnerov, ale aj energie či náklady na triediacu linku. To prináša obciam a mestám

úsporu v rozpočtoch – čím viac odpadu obec alebo mesto vytriedi, tým menej nákladov bude mať s likvidáciou zvyšného zmesového odpadu. Efektívne nastavený triedený zber v obci je tak pre obce a občanov bezplatným.

ENVI - PAK PRE MESTÁ A OBCE:

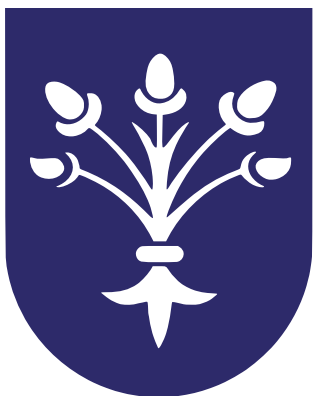
- ◆ poskytuje optimalizačné riešenia triedeného zberu na mieru,
- ◆ organizuje pravidelné bezplatné odborné vzdelávanie, učí deti i dospelých triediť odpad a chrániť prírodu a vzdeláva o ochrane životného prostredia,
- ◆ poskytuje kvalifikované poradenstvo v oblasti triedeného zberu odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov, ako aj v oblasti zákona o odpadoch.

ENVI - PAK zabezpečuje pre mestá a obce triedený zber komunálnych odpadov a s tým súvisí aj poskytovanie nasledovných služieb:

- ◆ manažuje triedený zber v obciach a mestách na Slovensku za účelom vyzbierania čo najväčšieho množstva odpadov z obalov a neobalových výrobkov od občanov,
- ◆ financiami od výrobcov hradí zberovým spoločnostiam náklady na triedený zber, preto je triedený zber pre občanov zdarma,
- ◆ po vyzbieraní odpadu zabezpečuje, aby bol tento odpad dotriedený na jednotlivé zložky a následne zabezpečuje recykláciu týchto dotriedených materiálov,
- ◆ vzdeláva a motivuje občanov v oblasti ochrany životného prostredia a správneho triedenia odpadu.

AKO NÁS HODNOTIA SAMOSPRÁVY

DUBNICA NAD VÁHOM

Mesto Dubnica nad Váhom doterajšiu spoluprácu so spoločnosťou ENVI - PAK, a.s., hodnotí ako obojstranne korektnú a pozitívnu z hľadiska včasného uhrádzania nákladov na triedený zber a za-

bezpečenia odberateľov na vytriedené zložky komunálneho odpadu. Zároveň oceňujeme poskytovanie odborných služieb v odpadovom hospodárstve, informačný servis, poradenstvo, na základe čoho si mesto plní povinnosti v oblasti odpadového hospodárstva v zmysle platnej legislatívy. Nezastupiteľná je aj podpora pri vzdelávaní občanov mesta. Oceňujeme aj vzájomnú spoluprácu s regionálnym zástupcom spoločnosti ENVI - PAK, a.s.

Pri spolupráci sú pri takto zložitej téme, akou sú odpady, aj rozdielne názory na výšku uhrádzaných nákladov, každý zohľadňuje svoje finančné nákla-

dy, ale tie od roku 2016 vzrástli. Očakávame, že príjem financií zmenou legislatívy – ekomoduláciou - zohľadní uvedené skutočnosti, aby OZV mohli pokrývať skutočné náklady mestám za zber a triedenie vyhradených prúdov odpadov.

LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

Mesto Liptovský Mikuláš by týmto chcelo poďakovať spoločnosti ENVI - PAK, a.s., za spoluprácu v oblasti triedeného zberu odpadov. Spolupráca je na vysoko odbornej úrovni. A aj vďaka nej sa v meste triedený zber odpadov z obalov a neobalových výrobkov dostal na takú úroveň, aká je. To sa týka zabezpečenia dostupnej vzdialenosti zberných nádob, kvality a množstva vytriedeného odpadu. Nemalou mierou k tomu prispeli prehľadné a zro-

AKO NÁS HODNOTIA SAMOSPRÁVY

zumiteľné spoločnosťou poskytované informačné letáky, články s predmetnou tematikou. Veľkou pomocou pre mesto boli aj upozornenia na novoprijaté zákonné predpisy a odborné rady pri aplikovaní novoprijatých zákonných ustanovení do praxe, vzájomné stretnutia s regionálnymi zástupcami spoločnosti. Mesto verí, že spolupráca so spoločnosťou bude pokračovať v budúcnosti.

MICHALOVCE

Spolupráca medzi Mestom Michalovce a spoločnosťou ENVI - PAK, a.s., začala už v roku 2010 a trvá do dnes, čo len svedčí o vzájomne dobrej spolupráci. Profesionálny prístup spoločnosti ENVI - PAK, a.s., pri riešení špecifických problémov odpadového hospodárstva je na vysokej úrovni. Na prevádzku a fungovanie

triedeného zberu prispieva spoločnosť nemalými finančnými prostriedkami. Mimo tejto priamej finančnej podpory funguje aj vzdelávacia činnosť občanov mesta, podporená inštruktážnymi videami, letákmi, motivačnými článkami a vzdelávaním detí na základných školách. Pozitívne hodnotíme legislatívny servis spojený s odborným poradenstvom.

Neľahká situácia spojená s vírusom COVID – 19, ktorá nás všetkých vytrhla z bežných životov, spôsobila nemálo ťažkostí aj v oblasti nakladania s odpadmi. Aj napriek zvýšenej produkcii vytriedeného odpadu sme nepocítili výraznejšie problémy s jeho odbytom. Sťažené boli aj osobné stretnutia, ktoré boli v plnej miere nahradené elektronickou komunikáciou. Veríme, že stretnutia na osobnej úrovni budú opäť plne obnovené po vyriešení situácie s vírusom COVID – 19.

Kladne hodnotíme aj spoluprácu s regionálnym manažérom, s ktorým riešime samotné fungovanie triedeného zberu na území mesta.

AKO NÁS HODNOTIA SAMOSPRÁVY

Veríme, že spolupráca medzi Mestom Michalovce a spoločnosťou ENVI - PAK, a.s., bude aj v budúcnosti úspešná a prispeje k lepším výsledkom v triedení komunálneho odpadu, čo je naším spoločným cieľom.

MESTO TRENČÍN

Mesto Trenčín spolupracuje so spoločnosťou ENVI - PAK už od roku 2012, už v období než bola zákonom zavedená rozšírená zodpovednosť výrobcov. Vzhľadom k tomu, že vzájomná spolupráca

bola bezproblémová, sme sa rozhodli aj po zavedení rozšírenej zodpovednosti výrobcov pokračovať v tejto spolupráci. So spoločnosťou ENVI - PAK sa výborne komunikuje, sme pravidelne zásobovaní aktuálnymi legislatívnymi informáciami, sú plne-

né záväzky v oblasti propagácie a osvedy, dokonca mnohokrát aj vo väčšom rozsahu než je určené našou zmluvou. Tiež oceňujeme aktívny prístup k našim požiadavkám týkajúcim sa mimoriadnych vývozov či nejakých mimoriadnych situácií. Do budúcnosti by sme radi v tejto spolupráci pokračovali.

Samozrejme, naše požiadavky na triedený zber sa postupne zvyšujú, ale sme presvedčení, že práve ENVI - PAK je jedna z najstabilnejších OZV, ktorá je schopná pružne reagovať na neustále legislatívne zmeny a plniť si povinnosti, ktoré zákon ukladá.

AKO PLNÍME POVINNOSTI PRE VÝROBCOV

Staráme sa o odpad z výrobkov a obalov

Zabezpečujeme zber odpadov, ich zhodnocovanie a recykláciu pre všetky druhy odpadov z obalov.

Sledujeme trh s druhotnými surovinami

Optimálne reagujeme na to, ako sa hýbu ceny na trhu druhotných surovín, aby boli náklady na triedený zber pre výrobcov nižšie.

Pomáhame zavádzať a zlepšovať triedený zber

Poskytujeme spoluprácu a aktívnu pomoc pri zavedení a zlepšovaní triedeného zberu, zhodnotenia a recyklácie odpadov.

Ide o výrobcu nápojov v hliníkových plechovkách a PET fľašiach, ktorý ich ešte balí do fólie a predáva svojim zákazníkom.

- Tok financií
- Prevzatie agendy a zodpovednosti
- ↔ Zmluvné vzťahy a tok informácií

ČO ROBÍME POČAS ROKA?

1

Podľa meniacich sa množstiev obalov a neobalových výrobkov, ktoré nám výrobcovia nahlasujú, aktualizujeme množstvá, ktoré výrobca uvádza na trh.

2

Na základe príspevkov od výrobcov financujeme a zabezpečujeme v obciach triedený zber odpadu, jeho dotriedenie, lisovanie, skladovanie a zvoz na zhodnotenie a recykláciu.

4

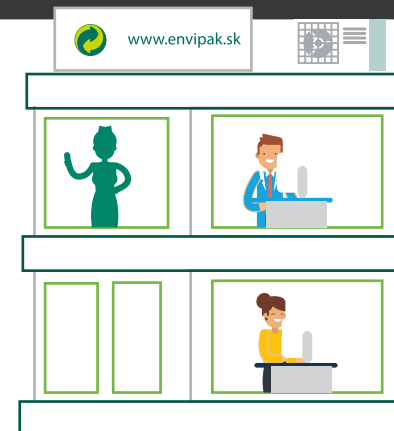
Na základe množstiev obalov uvedených na trh a percenta recyklácie a zhodnotenia vyrátame výrobcovi úsporu skleníkových plynov, ktorú dosiahol vďaka plneniu svojich povinností.

3

Po skončení roka podáme namiesto výrobcu ročné ohlásenie na Ministerstvo životného prostredia SR. MŽP informujeme o tom, koľko zmluvní výrobcovia uviedli na trh obalov a neobalových výrobkov, koľko percent obalov bolo zhodnotených a koľko recyklovaných a tiež súhrnný zberový podiel OZV za všetkých klientov.

Pomáhame s administratívou

Registrujeme výrobcov v Registri výrobcov obalov a výrobcov neobalových výrobkov. Oznamujeme Registru všetky zmeny údajov výrobcov (zmena sídla, mena). Vedíme evidenciu a ohlasujeme sumarizované údaje. Vedíme elektronické podávanie výkazov.

Zodpovedáme za dodržiavanie povinností výrobcov

Dohliadame, aby výrobcovia mali splnené plnenie povinností limitov zhodnocovania odpadov, recyklácie a cieľov zberu, na základe slovenskej aj európskej legislatívy.

Poskytujeme praktické služby

Informujeme výrobcov o spôsobe zabezpečenia zberu odpadov z obalov a neobalových výrobkov. Sledujeme legislatívne zmeny a pravidelne o nich informujeme klientov. Realizujeme audit odpadového hospodárstva priamo v spoločnosti klienta.

VÝROBCA, SPOLOČNOSŤ LIMONÁDA s.r.o.,

na slovenský trh uvádza nápoje
balené v hliníkových plechovkách
a PET fľašiach.

ČO SA STANE po uzavretí zmluvy s OZV?

VÝROBCU ZAREGISTRUJEME

v registri výrobcov obalov a neobalových výrobkov.

VÝROBCA NÁM NAHLÁSI

množstvo obalov a neobalových výrobkov,
ktoré uviedol na trh za predchádzajúci rok.

VÝROBCA SA STÁVA

súčasťou systému s medzinárodným know-how.

Ďalšie služby ENVI - PAK počas roka:

- spoločenská zodpovednosť v projekte Zodpovedná spoločnosť,
- spolupráca a aktívna pomoc pri zavedení triedeného zberu, zhodnotenia a recyklácie odpadov,
- sledovanie legislatívnych zmien a zastupovanie záujmov klientov,
- audit odpadového hospodárstva priamo v spoločnosti klienta,
- bezplatné odborné semináre organizované v mnohých mestách SR a ČR,
- odborné poradenstvo pre vyhradené výrobky: obaly, neobalové výrobky, elektrozariadenia, batérie a akumulátory, atď.,
- poradenstvo pri označovaní obalov,
- pomoc pri zabezpečovaní legislatívnych povinností týkajúcich sa odpadov z obalov v iných štátoch EÚ pri exporte výrobkov,
- právne poradenstvo v oblasti odpadového hospodárstva týkajúce sa slovenského, ako aj medzinárodného práva, analýzy rizík a vypracovanie ponuky na finančné krytie zodpovednosti za environmentálne škody.

hmotnosti plastových odpadov
z obalov uvedených na trh musí byť
zhodnotených/zrecyklovaných

hmotnosti kovových odpadov
z obalov uvedených na trh musí
býť zrecyklovaných

Za spoločnosť LIMONÁDA s.r.o, ktorá ročne uvedie na trh 1 000 ton PET fliaš, 500 ton plechoviek a okrem toho si vytlačí 1 000 ton letákov (neobalový výrobok), na propagáciu svojich aktivít, ENVI - PAK v obciach zabezpečí vyzbieranie minimálne 928 ton odpadov (platné k 30. 6. 2020).

ENVI - PAK za svojich výrobcov plní aj limity
zhodnocovania a recyklácie

AKO PLNÍME POVINNOSTI PRE OBCE

Pri uzatváraní a udržiavaní zmluvných vzťahov s obcami prihladáme na viaceré kľúčové princípy:

• Efektívne riadenie systému zberu

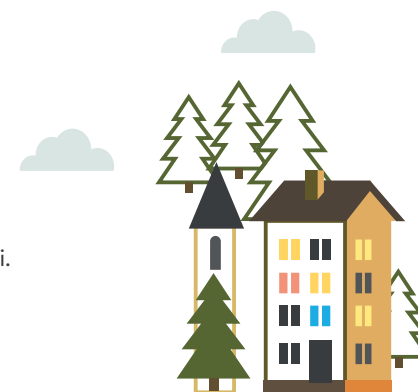
Na to, aby sa vyzbieralo väčšie množstvo materiálov a zároveň sa zefektívňovali náklady, je dôležité, aby v jednotlivých oblastiach existoval rovnaký systém zberu vytriedeného odpadu. OZV spolu so zberovou spoločnosťou majú potom väčší priestor na rozvoj triedeného zberu odpadov v danej oblasti.

• Štruktúra odpadov

Podľa štruktúry vytriedených zložiek odpadu OZV prihladá na to, ktoré druhy odpadu sa v oblasti zbierajú a majú v obciach tradíciu.

• Územná celistvosť

Kvalita vytriedeného materiálu je vyššia a náklady na jeho dotriedňovanie sa znižujú, keď obyvatelia triedia rovnakým systémom v obciach, ktoré spolu bezprostredne susedia. Pre občanov obce, ktorí dochádzajú za prácou, alebo rekreačnými aktivitami, je rovnaký systém triedenia v oblasti tiež efektívnejší a jednoduchší.

OBEC

Vzdelávame občanov v triedení odpadu

Učíme deti v školách triediť odpad a pomáhame vzdelávať občanov obcí a miest. Od roku 2003 sme naučili správne triediť odpad státisíce detí. Vynakladáme najviac finančných prostriedkov na vzdelávacie a propagačné aktivity spomedzi všetkých OZV na Slovensku.

Šetríme náklady občanov aj obcí

Keďže sú za zhodnocovanie odpadov zodpovední výrobcovia, obec nie je pri náraste poplatkov a povinností nútená zvyšovať výdavky občanov za odpad. Zároveň obciam ponúkame pomoc pri výbere zberovej spoločnosti tak, aby bol zber odpadov pre obec čo najvýhodnejší.

Zjednodušujeme administratívu

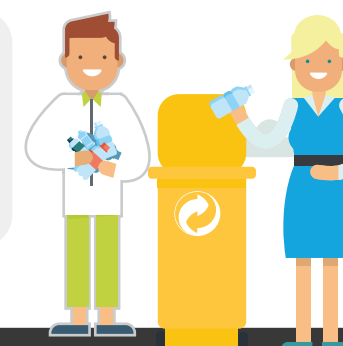
Hradíme náklady na triedený zber priamo príslušnej zberovej spoločnosti bez ďalšieho administratívneho zaťaženia obce.

Z peňazí výrobcov hradíme náklady na triedený zber

Výrobcovia prostredníctvom OZV financujú v obciach a mestách všetok vyzbieraný a recyklovaný odpad z obalov a neobalových výrobkov, ktorý pochádza z domácností, bez ohľadu na množstvo.

Zlepšujeme triedený zber

Sme zodpovední za zber papiera, plastov, skla, kovových obalov a tiež nápojových kartónov – od spotrebiteľa (občana) cez obec a zberovú spoločnosť, až po recyklátora.

PRINCÍPY FUNGOVANIA SYSTÉMU ZHODNOCOVANIA OBALOV A NEOBALOVÝCH VÝROBKOV

**Ročné výdavky
na odpad
sú 1 160 000 €.**

→ ROZŠÍRENÁ ZODPOVEDNOSŤ VÝROBCOV

Od roku 2016 sú výrobcovia aj dovozcovia zodpovední za svoje výrobky a obaly, v ktorých sú zabalené, aj po tom, čo ich predajú spotrebiteľovi a stanú sa z nich odpady. Výrobca tak zodpovedá za svoj produkt počas celého životného cyklu: od štádia vývoja až po koniec životnosti výrobku a jeho obalu.

→ ORGANIZÁCIA ZODPOVEDNOSTI VÝROBCOV

Každý výrobca si môže plniť povinnosti, ktoré vyplývajú z rozšírenej zodpovednosti, prostredníctvom organizácie zodpovednosti výrobcov (OZV). Tá plní výrobcom povinnosti plnenia limitov recyklácie a zhodnocovania a financuje triedený zber odpadu v obciach.

→ SYSTÉM FINANCOVANIA

OZV uzatvára zmluvy s obcami, s ktorými nastavuje spôsob fungovania triedeného zberu v obci, a zberovými spoločnosťami, na základe ktorých tento triedený zber financuje. V zmluvných obciach potom zlepšuje fungovanie triedeného zberu a plne ho hradí z peňazí výrobcov. Financovanie systému triedeného zberu je sledované a kontrolované výrobcami.

→ ZVYŠOVANIE VYTRIEDENÉHO ODPADU V OBCIACH

Systém určuje každej OZV minimálne množstvá, ktoré je povinná vyzbierať v rámci triedeného zberu v zazmluvnených obciach. Ciele zberu sú ambiciózne a budú sa každý rok zvyšovať. OZV zároveň spolu s obcami vzdeláva a motivuje ich obyvateľov, aby triedili viac a lepšie.

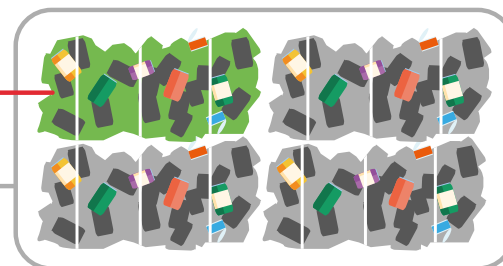
**Prenesením nákladov na triedený zber papiera, plastov, skla, kovov
a nápojových kartónov na OZV ENVI - PAK, ktorá hradí tento zber v plnej miere,
klesnú výdavky mesta na 880 000 €.**

**Usporených vyše
280 000 € za rok**

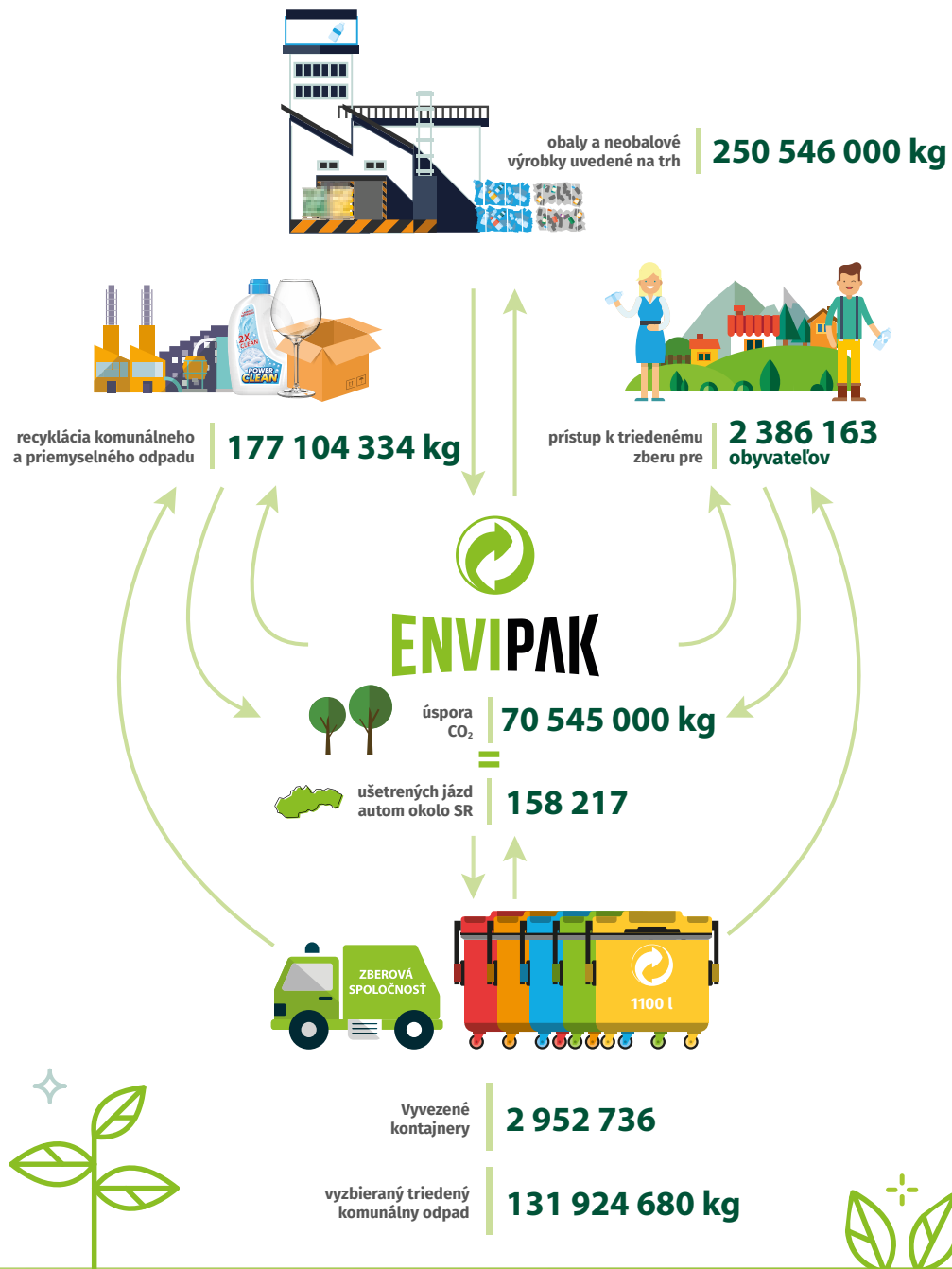
môže mesto investovať
napríklad do zabezpečenia
biologicky rozložiteľného
komunálneho odpadu, zberu
použitých jedlých olejov,
veľkoobjemového odpadu
a podobne.

**Úspora
280 000 €**

**Náklady
1 160 000 €**

Výsledky výrobcov v systéme OZV ENVI - PAK v roku 2020

Prístup pre obyvateľov k triedenému zberu – k množstvám obalov a neobalových výrobkov, ktoré výrobcovia uvádzajú na trh, pripadá na základe prepočtu stanoveného zákonom o odpadoch príslušný počet obyvateľov, pre ktorých financujú triedený zber v slovenských mestách a obciach. V roku 2020 ENVI - PAK zabezpečil prístup k triedenému zberu pre uvedený počet obyvateľov. Triedený zber tak bol pre týchto občanov bezplatný.

Množstvo vyvezených kontajnerov – každý výrobca združený v OZV ENVI - PAK sa podieľa na zabezpečení pohodlnej infraštruktúry na triedený zber pre obyvateľov miest a obcí. V niektorých je zber realizovaný prostredníctvom 1100-litrových kontajnerov, v iných 120, respektíve 240 litrových kontajnerov, v mnohých je triedený zber vykonávaný s využitím vriec. Zber je prepočítaný na 1100-litrové kontajnery, ktorých vývoz uhradil ENVI - PAK v mene výrobcov v roku 2020.

Vyzbieraný triedený komunálny odpad – ide o množstvo vyzbieraného komunálneho odpadu, na ktorého zbere sa podieľali výrobcovia zapojením sa do systému triedeného zberu a jeho financovania prostredníctvom OZV ENVI - PAK.

Recyklovaný komunálny a priemyselný odpad – ide o množstvo zrecyklovaného komunálneho odpadu z obalov a neobalových výrobkov a priemyselného odpadu z obalov, ktoré boli aj vďaka výrobcom recyklované.

Úspora CO₂ – uvedená úspora CO₂ bola vypočítaná metodikou vyvinutou spoločnosťou BIO by Deloitte pre 25 európskych organizácií zodpovednosti výrobcov združených v asociácii PRO EUROPE a uvádza údaj, ktorý výrobcovia usporili zapojením sa do systému OZV ENVI - PAK v roku 2020. Vďaka triedenému zberu a recyklácii odpadov z obalov pripadá každému výrobcovi podiel na celkovej úspore CO₂ a skleníkových plynov. Pre konkrétnejšiu predstavu je táto úspora prepočítaná na počet jazd bežným osobným autom okolo Slovenska.

OZV ENVI - PAK v roku 2020 celkovo zabezpečovala triedený zber v 1 238 mestách a obciach na Slovensku, čo zahŕňa náklady na zber, manipuláciu a úpravu odpadov, ich prepravu, dotriedovanie, recykláciu či energetické zhodnotenie, ale aj poskytovanie farebných kontajnerov alebo vriec či vynaloženú elektrickú energiu, pohonné hmoty, náklady spojené s prevádzkou triediacich liniek, náklady na pracovnú silu a tiež náklady na propagačné a vzdelávacie aktivity pre obyvateľstvo o triedení odpadu.

Počas roka 2020 ENVI - PAK zvýšil infraštruktúru oproti roku 2019 o 17 %, čím zabezpečil obyvateľom pohodlnejšiu dostupnosť k triedeniu odpadu. Obyvatelia v obciach a mestách pre pohodlný spôsob triedenia vytriedili 55,3 kg odpadu na obyvateľa, pričom slovenský priemer je o 14 % nižší, teda 48,5 kg vytriedeného odpadu na obyvateľa. Odpad putoval po dotriedení na recykláciu, prípadne na energetické zhodnotenie. ENVI - PAK v zastúpení výrobcov okrem recyklácie komunálneho odpadu zabezpečoval v roku 2020 aj recykláciu odpadov z obalov z priemyslu.

Ďakujeme za prejavenu dôveru a veríme, že sa nám bude spoločne aj naďalej dariť prinášať čistejšie a zdravšie životné prostredie nám všetkým.

ENVI - PAK SPLNIL CIELE A LIMITY ZA ROK 2020

Rozsah zhodnocovania a recyklácie odpadov z obalov za rok 2020

OZV ENVI - PAK sa aj v pandemickom roku podarilo dosiahnuť ciele, ktoré si Európska únia stanovila v oblasti recyklácie odpadov do roku 2025, ale aj viacero z tých, ktoré sú určené pre rok 2030. Aj týmto potvrdil svoju pozíciu zodpovedného a spoľahlivého partnera pre všetkých svojich zazmluvnených partnerov.

OBALY (recyklácia)	2020	2019	Ciele recyklácie EÚ pre rok 2025	Ciele recyklácie EÚ pre rok 2030
Sklo	76 %	70 %	70 %	75 %
Plasty	54 %	49 %	50 %	55 %
Papier a lepenka	83 %	80 %	75 %	85 %
Kompozity na báze lepenky	17 %	16%	-	-
Kovy	70 %	58 %	železo 70 %, hliník 50 %	železo 80 %, hliník 60 %
Drevo	44 %	45 %	25 %	30 %
Spolu	70 %	65 %	-	-

Európsky parlament schválil Circular Economy Package (CEP) – balíček obehového hospodárstva. Cieľom balíčka je transformovať európske hospodárstvo z lineárneho na obehové. To znamená skončiť so skládkovaním, zvýšiť objem recyklovaného odpadu a znížiť množstvo surovín, ktoré je potrebné vyťažiť. Hlavnými znakmi obehového hospodárstva budú vyššie limity recyklácie komunálnych odpadov, rozšírená zodpovednosť výrobcov a nové komponenty triedeného zberu. Spoločnosť ENVI - PAK plní ciele na rok 2025 už teraz.

Rozsah zhodnocovania a recyklácie odpadov z neobalových výrobkov za rok 2020

Na Slovensku sú okrem obalov zahrnuté do rozšírenej zodpovednosti výrobcov aj výrobky z materiálov papier, sklo alebo plast, ktoré končia v komunálnom odpade a zbierajú sa spoločne s obalmi. Sú to napríklad noviny a časopisy, sklené poháre či plastový riad. Na tieto neobalové výrobky nie sú stanovené ciele EÚ. Z množstva neobalových výrobkov uvedených na trh výrobcami OZV ENVI - PAK bolo recyklovaných:

NEOBALY (recyklácia)	2020	2019
Sklo	87 %	80 %
Plasty	30 %	36 %
Papier a lepenka	80 %	72 %
Spolu	74 %	68 %

Údaje o vyzbieraných množstvách vyhradených prúdov odpadov za rok 2020

ENVI - PAK vykonáva zber odpadov v obciach a priemyselných prevádzkach. Nakladanie s odpadom predstavuje zber, prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadu. Vyhradený prúd odpadov vzniká z obalových a neobalových výrobkov.

Hmotnosť (t)	
Sklo	35 109
Plasty	56 319
Papier a lepenka	103 637
Kompozity na báze lepenky	1 332
Kovy	26 635
Drevo	3 547
Ostatné	200
Spolu	226 779

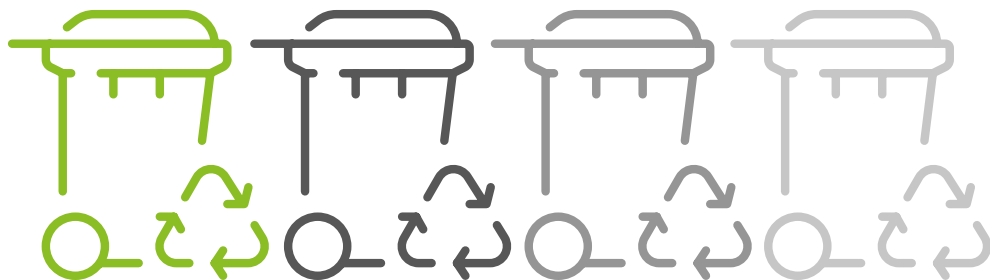
VYZBIERANÝ ODPAD V OBCIACH

Vyzbieraný odpad v obciach v nádobách
a vreciach poskytovaných obyvateľom
– 131 925 ton, čo predstavuje 74 %
z celkového zberu komunálneho odpadu.

Zvyšná približne štvrtina pochádza
z výkupní a školských zberov. V prípade
„domáceho zberu“ ide o nárast
11 percentuálnych bodov (zo 63 % na 74 %).

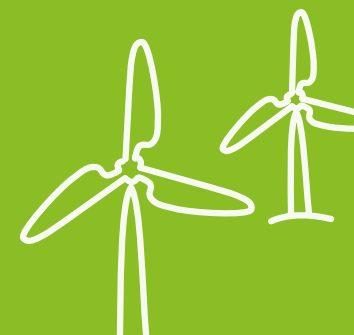

Spoločnosť ENVI - PAK za kalendárny rok 2020 vynaložila za triedený zber v 1238 mestách a obciach 24 miliónov EUR. Celkovo financovala triedený zber pre 2,4 milióna obyvateľov. Ak vezmeme do úvahy 43 %-ný trhový podiel spoločnosti, celkovo sa tak na triedený zber v obciach na Slovensku vynaložilo za rok 2020 asi 55 miliónov eur . Na jedného obyvateľa to predstavuje približne 10 eur.

NA OZV ENVI - PAK SA DÁ SPOĽAHNÚŤ

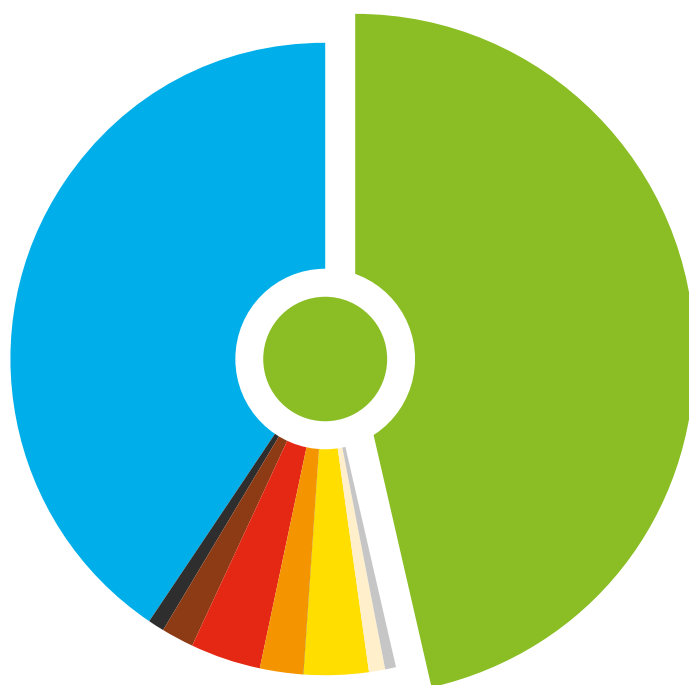
SPLNILA CIELE ZBERU 2020/2021 A PRIEBEŽNE PLNÍ I CIELE 2021/2022

OZV ENVI - PAK je nielen líder na trhu, ale aj spoľahlivý partner, ktorý sa správa zodpovedne voči všetkým svojim klientom a partnerom. Môžu sa spoľahnúť, že budú mať splnené všetky zákonné povinnosti, vrátane cieľov zberu, ktoré stanovuje Ministerstvo životného prostredia SR.

Ministerstvo stanovilo cieľ zberu pre OZV ENVI - PAK na obdobie od 1. 7. 2020 do 30. 6. 2021 na 122 256,17 ton. V obciach, ktoré má zazmluvnené OZV ENVI - PAK, bolo v tomto období spolu vyzbieraných 125 029 ton. ENVI - PAK tak splnil ciele zberu na 102,27 %.

Na obdobie od 1. 7. 2021 do 30. 6. 2022 má spoločnosť ENVI - PAK stanovený cieľ zberu na 145 372 ton. Ekonomickú silu, stabilitu a výsledky najväčšieho a najskúsenejšieho systému ENVI - PAK neovplyvnila ani pandémia Covid-19. Rovnako ako vo všetkých predošlých rokoch, aj v období 2021/2022 je reálny predpoklad, že ENVI - PAK splní všetky stanovené ciele. Pribežne analyzuje a optimalizuje zbernú sieť a priamo v regiónoch reaguje na potreby jednotlivých samospráv. Obyvatelia v portfóliu obcí ENVI - PAK triedia lepšie, ako je priemer SR. Vybudovaná infraštruktúra zbernej siete a jej rozvoj spolu s adresnou kontinuálnou osvetou a vzdelávaním sú zárukou nadštandardných služieb.

● ENVI - PAK ● E-cycling ● 1. východoslovenská OZV ● RECobal ● SEWA
● ASEKOL SK ● ELEKOS ● NOWAS ● RECYKLOGROUP ● NATUR-PACK

ČO SA DIALO V PANDEMICKOM ROKU 2020

Zmeny v spotrebe – obaly v roku poznačenom koronakrízou

Výrobcovia, ktorých OZV ENVI - PAK zastupuje, uviedli v uplynulom roku na trh viac ako 250 tisíc ton obalov a neobalových výrobkov. Je to 43 % všetkých obalov a neobalových výrobkov uvedených na slovenský trh.

Ak sa pozrieme na spotrebu obalov a rozdelíme si ju podľa segmentov, tak najväčší objem obalov uvedených na trh bol v segmente potraviny (nealko a alkoholické nápoje, cukrovinky, mliečne výrobky a konzervované/mrazené jedlá a mäso-výroba) a drogéria (osobná hygiena, drogéria, kozmetika).

Medziročné porovnanie v jednotlivých segmentoch

Na základe medziročných percentuálnych zmien sme zistili, že v pandemickom roku 2020 z potravín výrazne, a to dvojciferne stúpila spotreba pochutín/korenín (objemovo len o 856 ton medziročne), ovocia a zeleniny, konzervovaných/mrazených výrobkov a výrobkov z mäsa. Naopak, o viac ako 10 % klesla spotreba nealkoholických nápojov. Spotreba zvyšných uvedených druhov potravín rástla medziročne jednociferným tempom. V prepočte na objemy v segmente potravín sa najviac zvýšila spotreba konzervovaných/mrazených výrobkov a mäsa a tiež korenín/pochutín.

Pokiaľ ide o ostatné segmenty, v absolútnych číslach najviac rástli obchodné reťazce (medziročne o 1 503 ton). Veľký nárast zaznamenali reťazce v prvom kvartáli 2020, v ďalších kvartáloch už mali objemy nižšie. V absolútnych číslach rástli aj stavebniny, drogéria a záhradkárske/chovateľské potreby.

Zmeny v spotrebe potravín

Najväčší podiel obalov uvedených na trh bol v segmente potravín a drogérie. V kategórii potraviny sme na základe medziročných percentuálnych zmien pritom zistili, že v pandemickom roku 2020 z potravín zásadne (o 68 %) stúpla spotreba pochutín/korenín. Výraznejší nárast zaznamenali aj balené poľnohospodárske výrobky vrátane ovocia a zeleniny (18 %) a konzervované/mrazené výrobky vrátane výrobkov z mäsa (17 %).

Potraviny 2019/2020	Tony	2019
Potraviny – konzervárne, mraziarne a mäsovýroba	1019	17 %
Potraviny – koreniny, pochutiny a ostatné	856	68 %
Potraviny – alkoholické nápoje	587	4 %
Potraviny – cukrovary, cukrovinky	500	5 %
Potraviny – káva, čaj	225	6 %
Potraviny – mlyny, pekárne, pekárenské výrobky	132	4 %
Potraviny – poľnohospodárske produkty balené, ovocie a zelenina	129	18 %
Potraviny – mliekarne, mliečne výrobky	105	1 %
Potraviny – nealkoholické nápoje	-2738	-12 %

Zmeny v množstve obalov potravín uvedených na trh 2020 / 2019

**KORENINY,
POCHUTINY**

+68 %

**BALENÉ POĽNOHOSP.
PRODUKTY*, OVOCIE, ZELENINA**

+18 %

*múka, sušené strukoviny...

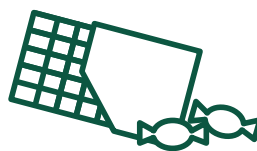
**KONZERVOVANÉ A MRAZENÉ
VÝROBKY A MÄSO**

+17 %

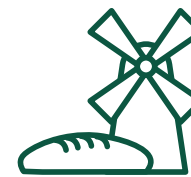
KÁVA A ČAJ

+6 %

CUKROVINKY

+5 %

PEKÁRENSKÉ VÝROBKY

+4 %

**ALKOHOLICKÉ
NÁPOJE**

+4 %

**MLIEČNE
VÝROBKY**

+1 %

**NEALKOHOLICKÉ
NÁPOJE**

-12 %

TRIEDENIE S OZV ENVI - PAK V ROKU 2020

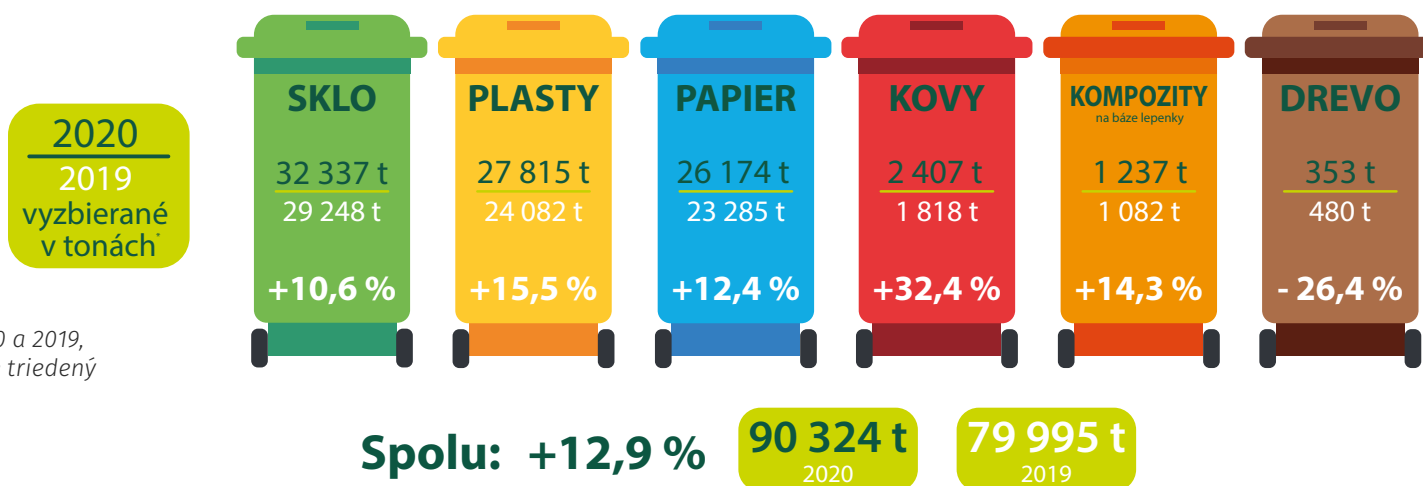
Hoci pandemický rok 2020 priniesol množstvo obmedzení a negatív, postaral sa minimálne o jednu pozitívnu správu – viac vytriedeného odpadu. Objem vyzbieraného vytriedeného odpadu v obciach, kde triedený zber koordinuje a financuje OZV ENVI - PAK, vzrástol medziročne o 13 percent.

Vyzbieraný vytriedený odpad

V covidovom roku 2020 vzrástol v absolútnych hodnotách objem vyzbieraného odpadu (keď porovnáваме identické obce) o viac ako 10 tisíc ton. Štruktúra vytriedeného odpadu v sledovaných obciach sa medziročne nemenila – pokiaľ ide o hmotnosť, dominujú sklo, plasty a papier. V prepočte na oby-

vateľa sa v roku 2020 vytriedilo o 1,7 kg plastov viac, v prípade skla a papiera to bolo približne 1,3 kg na obyvateľa. Najvyšší medziročný rast objemu vytriedeného odpadu bol zaznamenaný v prípade kovov (+32,4 %), pričom celkovo sa ich vyzbieralo 2400 ton. V prípade troch najsilnejšie zastúpených druhov odpadov (sklo, plasty, papier) vzrástlo najviac množstvo vyzbieraných plastov, a to o 15,5 %.

**V roku 2020
sme triedili
poctivejšie**

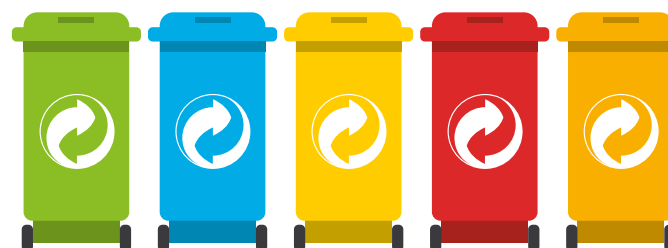
* Rovnaké mestá a obce v r. 2020 a 2019, v ktorých koordinuje a financuje triedený zber OZV ENVI - PAK.

Jeden obyvateľ vyzbieral za rok 55 kg vytriedeného odpadu

V roku 2020 sa v obciach, ktoré majú zmluvu so spoločnosťou ENVI - PAK, vyzbieralo v rámci triedeného zberu **takmer 132 tisíc ton odpadu**.

74 % triedeného odpadu vyzbierali samotní obyvatelia v rámci kontajnerového alebo vrečového zberu. Zvyšná zhruba štvrtina pochádzala z výkupní a školských zberov. V prípade „domáceho zberu“ ide o nárast o 11 percentuálnych bodov (zo 63 % na 74 %). Každý obyvateľ vyzbieral v obciach, v ktorých

organizuje triedený zber OZV ENVI - PAK, v priemere 55,3 kg triedeného odpadu, pričom slovenský priemer je o 14 % nižší, teda 48,5 kg na obyvateľa.

Všetky obce 2020	Vyzbierané (t)	Vyzbierané (kg/obyvateľa)
Sklo	35 109	15
Plasty	56 319	13
Papier a lepenka	103 637	17
Kompozity na báze lepenky	1 332	1
Kovy	26 635	10
Drevo	3 547	1
Ostatné	200	
Spolu	226 779	55

INFRAŠTRUKTÚRA

Na zvýšenie vytriedeného množstva odpadu vplýva pohodlie a možnosť ľudí triediť. Je to takzvaná hustota zbernej siete v obciach meraná v litroch na obyvateľa.

Medziročne ENVI - PAK zvýšil hustotu zbernej siete v obciach o 17 %. Kým v roku 2019 mal každý obyvateľ v systéme ENVI - PAK k dispozícii na triedenie odpadu 1 163,58 l, v roku 2020 to bolo už 1 361 l.

V roku 2020 poskytol ENVI - PAK obyvateľom v obciach celkovo 3 248 009 924 litrov na triedenie odpadu. V prepočte na 1100 l kontajnerové nádoby, čo je najbežnejší typ kontajnera, to za rok 2020 predstavuje takmer 3 mil. nádob (2 962 737). Denne sa tak obslúžilo viac ako 8 000 nádob v objeme 1 100 litrov, každú hodinu 337 kontajnerov. Ak by sme to prepočítali na 120 litrové vrecia, ročne sa obslúži viac ako 27 mil. vriec, 74 tisíc vriec denne, 3 000 vriec každú hodinu.

Kým v roku 2019 mal každý obyvateľ v systéme ENVI - PAK k dispozícii na triedenie odpadu 1 163,58 l, v roku 2020 to bolo už 1 361 l.

Koľko nádob na triedenie odpadu sme v roku 2020 poskytli?

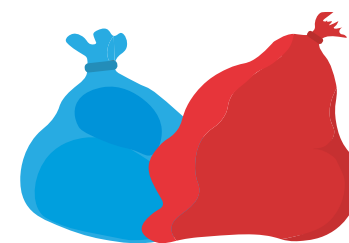

3 MILIÓNY
KONTAJNEROVÝCH NÁDOB
(1100 l)

8-TISÍC
KONTAJNEROV DENNE

POSKYTLI SME NÁDOBY NA
3,3 MILIARDY
LITROV ODPADU

TO JE V PREPOČTE

27 MILIÓNOV
ODPADOVÝCH VRIEC
(120 l)

74-TISÍC
VRIEC DENNE

OZV ENVI - PAK je už 18 rokov relevantným, stabilným a spoľahlivým partnerom výrobcov a obcí. Vďaka výrobcam, ktorí svojimi príspevkami financujú systém, prejavujú neskrývaný záujem o udržateľnosť v celom životnom cykle obalov, ako aj nasadeniu najmä regionálnych manažérov OZV ENVI - PAK, ktorí na dennej báze manažujú systémy triedeného zberu v obciach a individuálne posudzujú potreby

jednotlivých obcí, sa spoločnosti darí plniť stanovené ciele zberu. ENVI - PAK si preto trúfa povedať, že je pripravený naďalej tieto systémy rozvíjať a zveľaďovať tak, aby sme všetci mali čo najčistejšie životné prostredie a také ho zanechali aj budúcim generáciám. V neposlednom rade chce OZV plniť ciele, ktoré výrobcom stanovuje slovenská aj európska legislatíva.

Koľko sme ušetrili v roku 2020 CO₂?

Za rok 2020 zabezpečila spoločnosť ENVI - PAK úsporu CO₂ vo výške **70 545 000 kg** (o 2,19 % viac ako v roku 2019). Táto hodnota zodpovedá **261 406 189 km** prejdenými autom (Zem by sme obišli 6,5 tisíckrát, cestu na mesiac a späť by sme absolvovali 340 krát).

70 545 000 kg
ROČNÁ ÚSPORA CO₂

+2,19 % oproti roku 2019

= 261 406 189 km
prejdených autom

= 6,5-tisíckrát
obídená Zem

AKTIVITY A UDALOSTI 2020

Odborné podujatia

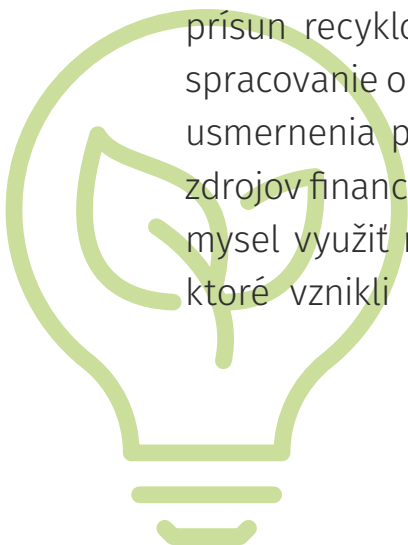
Medzinárodná aliancia EXPRA, ktorej zakladajúcim členom je i OZV ENVI - PAK, sa významnou mierou podieľala na príprave usmernenia Európskej komisie v súvislosti s odpadmi v čase koronakrízy, ktoré komisia vydala 14. apríla 2020.

EXPRA už od roku 2013 zastrešuje významné systémy zhodnocovania a recyklácie odpadov z obalov, ktoré sú vo vlastníctve priemyslu a fungujú na ne-ziskovom princípe.

Európska komisia v tomto dokumente definuje triedený zber ako nevyhnutnosť na zabezpečenie smerovania k odpadovému hospodárstvu a prízvukuje, že v kontexte koronakrízy je ešte dôležitejšie, aby občania správne triedili odpad a zabezpečili tak prísun recyklovateľného materiálu do zariadení na spracovanie odpadu. Komisia venovala osobitnú časť usmernenia podpore z fondov EÚ. Uvádza niekoľko zdrojov financovania, ktoré by mohol odpadový priemysel využiť na riešenie nedostatkov a problémov, ktoré vznikli počas koronavírusovej krízy, vrátane

kohéznych fondov, iniciatívy na podporu reakcie na koronavírus či Fondu solidarity EÚ. Odporúčania Európskej komisie sú v súlade s už vydanými odporúčaniami OZV ENVI - PAK, Ministerstva životného prostredia SR aj Úradu verejného zdravotníctva SR.

ENVI - PAK komunikuje s verejnosťou aj prostredníctvom médií. K aktuálnym témam urobil tlačové konferencie, ktorých cieľom bolo prezentovať novinky v oblasti odpadového hospodárstva, zaujímavé a podstatné udalosti a aktivity, ktoré ENVI - PAK počas roka realizuje a podporuje. Odborné školenia nahradila online forma vo forme videí, ktoré sme poskytli výrobcovi. Týkajú sa legislatívnych noriem a vykonávacích predpisov Zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch.

Slovenské klimatické fórum 2020

V septembri sa v Bratislave konala konferencia **Slovenské klimatické fórum 2020** zameraná na možné spôsoby a riešenia klimatickej zmeny. ENVI - PAK bol hlavným partnerom konferencie. Zúčastnili sa jej odborníci z verejnej a súkromnej sféry, ktorí diskutovali na témy – cirkulárna ekonomika, odpado-

vé hospodárstvo, inovácie v oblasti udržateľnosti či udržateľné riešenia pre oblasť energií a dopravy. S odborným príspevkom „Cirkulárna ekonomika a smerovanie odpadového hospodárstva na Slovensku“ vystúpila aj Katarína Kretter, riaditeľka marketingu a komunikácie OZV ENVI - PAK.

VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE – CYKLUS PRODUKTU/VÝROBKU

Tento materiál vznikol ako vzdelávacie pomôcky na podporu triedeného zberu a má motivovať deti a mládež k správnejmu triedeniu odpadu. Je súčasťou vzdelávacieho projektu spoločnosti ENVI - PAK, a.s.

VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE – AKO JE TO S RECYKLÁCIOU

Ako prebieha recyklácia jednotlivých druhov odpadu?

Sklo je možné recyklovať takmer donekonečna, preto je veľmi vhodným materiálom. Horšie to je však s časom jeho rozkladu. Trvá až 4000 a viac rokov, kým sa sklo v prírode rozloží. Aj preto by ste vratné fľaše mali vždy vrátiť do obchodu a zvyčajne vhodíť do zeleného kontajnera, odkiaľ poputujú na recykláciu. Nehovoriac o tom, že črepiny zo skla by mohli zvieratám v prírode veľmi ublížiť.

Papier patrí tiež do skupiny dobre recyklovateľných materiálov, ale nedá sa recyklovať donekonečna – vlákna celulózy sa pri opakovanom recyklovaní skracujú. Čiže papier je možné **recyklovať len 5- až 7-krát**.

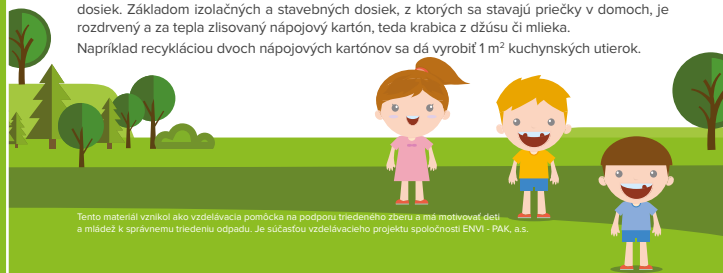
Základnou výrobnou surovinou pre **plasty je ropa**. Nevytriedené plasty zafažujú životné prostredie a ak skončia v prírode alebo na skládke odpadov, rozkladajú sa 100 až 1000 rokov. Preto je potrebné ich triediť. Plasty sú totiž ľahko tvarovateľné, dajú sa z nich vyrobiť rôzne fólie alebo je možné ich použiť na výrobu predmetov bežnej spotreby. Ďalej je ich možné spracovať na rôzny stavebný materiál (potrubia, odkvapové rúry), sedadlá, podložky, krytiny či koberce v dopravných prostriedkoch. Recykláciou plastov sa šetrí primárna surovina – ropa. Pred vyhodením plastových fliaš je potrebné zmenšiť ich objem zošliapnutím.

Recyklácia železa prebieha pri teplote 1700 °C, v prípade **hliníka** je to 660 °C. Materiál, z ktorého sú plechovky a konzervy vyrobené, je odolný a v prípade ich vyhodenia vo voľnej prírode sa proces rozkladu odhaduje na niekoľko desiatok rokov. Pred ich vyhodením je potrebné odpad stlačiť, aby sa ich objem zmenšil na čo najmenšiu možnú mieru.

Z recyklovaných hliníkových plechoviek môže vzniknúť nový rám na bicykel alebo z tých oceľových vzniknú napríklad kľúče.

Nápojové kartóny patria do kategórie viacvrstvových kombinovaných materiálov. Obsahujú väčšinou 70 % papiera, 25 % plastu a 5 % hliníka. Je možné ich recyklovať až dvoma spôsobmi. Mokrou cestou, kedy sa pomocou rozvlákňovania znovu získava papier, alebo cestou suchou, kedy sú sekané na malé čiastočky, ktoré sa používajú pri výrobe izolačných a stavebných dosiek. Základom izolačných a stavebných dosiek, z ktorých sa stavajú priečky v domoch, je rozdrvený a za tepla zlisovaný nápojový kartón, teda krabica z džúsu či mlieka.

Napríklad recykláciou dvoch nápojových kartónov sa dá vyrobiť 1 m² kuchynských utierok.

Tento materiál vznikol ako vzdelávacie pomôcky na podporu triedeného zberu a má motivovať deti a mládež k správnejmu triedeniu odpadu. Je súčasťou vzdelávacieho projektu spoločnosti ENVI - PAK, a.s.

VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE – ODPADOVÁ NÁDOBA A BIOODPAD

Čo tvorí obsah odpadovej nádoby?

- 45 % **biologický odpad** – využiteľný kompostovaním
- 11 % **papier** – dobre recyklovateľný
- 11 % **plasty** – dobre recyklovateľné
- 10 % **sklo** – dobre recyklovateľné
- 4 % **textil** – recyklovateľný v minimálnej miere
- 4 % **kovy** – dobre recyklovateľné
- 4 % **anorganický odpad** – dobre recyklovateľný
- 3 % **nápojové kartóny** – dobre recyklovateľné
- 1 % **nebezpečný odpad** – recyklovateľný v obmedzenej miere
- 4 % **zmesový odpad** – nerecyklovateľný

Kam so zeleným odpadom – bioodpadom?

Najjednoduchšou a najstaršou formou jeho „recyklácie“ je kompostovanie, ktoré je tiež najideálnejšou možnosťou, keď bývate v dome so záhradou, v ktorej tento odpad viete využiť.

- Tento odpad patrí do hnedého kontajnera alebo do kompostéra.

Patria sem: listie, konáre, tráva, kvety, odpad z ovocia a zeleniny ako napr. ohryzok jablčka, banánová šupka, zvyšky kávy a čaju.

Nepatria sem: kosti, mäsité zvyšky jedla, cigaretové ohorky.

V niektorých mestách a obciach zabezpečujú kontajnery na bioodpad. Najčastejšie využívané formy zberu sú mobilný zber do veľkoobjemových kontajnerov (používa sa hlavne na sezónny zber zelených biologických odpadov), alebo zber do nádob a kontajnerov na biologický odpad (určený je na celoročný zber zelených biologických odpadov, kuchynských a reštauračných biologických odpadov).

Tento materiál vznikol ako vzdelávacie pomôcky na podporu triedeného zberu a má motivovať deti a mládež k správnejmu triedeniu odpadu. Je súčasťou vzdelávacieho projektu spoločnosti ENVI - PAK, a.s.

Vzdelávanie

ENVI - PAK už od svojho vzniku vzdeláva a motivuje obyvateľov k tomu, aby triedili odpad, hoci túto povinnosť majú OZV zakotvenú zákonom až od roku 2016. Spoločnosť každý rok pripravuje množstvo vzdelávacích materiálov, aby sa triedenie odpa-

du na Slovensku zvyšovalo a vytriedené množstvá rástli. ENVI - PAK sa vo svojich vzdelávacích aktivitách zameriava na deti a mládež a tiež na dospelých. Do propagačných a vzdelávacích aktivít OZV ENVI - PAK investovala v roku 2020 viac než pol milióna eur.

ENVI - PAK deťom

Dlhodobý projekt vzdelávania, určený pedagógom základných a materských škôl, prebiehal prostredníctvom vzdelávacích materiálov či už elektronických alebo tlačенých, ktoré OZV poskytla vzdelávacím inštitúciám. Pedagógom a žiakom boli k dispozícii edukačné materiály – interaktívne prezentácie pre ZŠ a MŠ, aplikácia na triedenie odpadu, videá o predchádzaní vzniku odpadu, dôležitosti a správnom triedení. Množstvo zaujímavých informácií bolo publikovaných na internetovej stránke www.triedime.sk.

MÁTE OTÁZKY O TRIEDENÍ ODPADU?

Prinášame odpovede na tie najčastejšie.

OD ČOHO ZÁVISÍ, KOĽKO PLATÍME ZA ODPAD?
Zber správne vytriedeného odpadu je pre obyvateľov zadarmo. Platia len za zmesový odpad, ktorý končí na skládke. Čím viac odpadu je správne vytriedeného, tým menej ho ide na skládku. Navyše, skládkovací poplatok je nastavený motivačne. Čím lepšie obyvateľia triedia, tým menej platí mesto alebo obec za uloženie každej jednej tony na skládku.

MUSIAM OBALY PRED VYHODENÍM UMÝŤ VODOU?
Nie, nemusíte. Miesto znečistenie nevadí, v procese recyklácie dochádza k odstráneniu nečistôt.

AKO JE TO S PAPIEROVÝMI OBALMI NA VUJČKA ČI ROLKAMI Z TOILETNEHO PAPIERA?
I keď už nie sú vhodné na recykláciu, dajú sa energeticky zhodnotiť. Preto ich treba vyhodiť do papiera.

MOŽEM HOĎIŤ DO SKLA ROZBITÉ ZRAKDLO, KERAMIKU ČI PORCELÁN?
Zrkadlo obsahuje kovovú vrstvu, a preto sa nedá recyklovať. Recyklátori si neporadia ani s keramikou a porcelánom. Preto patria do zmesového odpadu.

KAM PATRÍ PRAŽNÝ OBAL Z LAKU NA VLASY?
Plastové viečko zo sprejov patrí do plastov. Kovové obaly z lakov na vlasy, dezodorantov a pod. patria medzi kovový odpad.

KAM PATRÍ TEGLIKY Z JOGURTOV?
Patrí do plastu, musia však byť bez hrubých zvyškov jedla. Viečka z nich oddelíte a vyhodíte spolu s kovmi.

KAM PATRÍ POUŽITÉ ZUBNÉ KEFKY?
Zubná kefka sa skladá z viacerých materiálov, preto sa triedi podľa väčšinovej zložky. Prípadne ju môžete odovzdať v špecializovaných obchodoch, ktoré nájdete na webovej stránke www.ekovir.sk.

KAM VYHOĎIŤ PLASTOVÝ OBAL OD ZUBNEJ PASTY ČI KRÉMU?
Plastové obaly z kozmetiky po jej spotrebovaní patria do plastov. Snažte sa však, aby obaly obsahovali čo najmenej zvyškov.

KAM VYHOĎIŤ POLYSTYRÉN?
Čistý obalový polystyrén (napríklad od malých spotrebičov) triedime ako plasty. Veľké kusy polystyrénu a stavebný polystyrén (izolačný) patria na zberný dvor.

PATRIA NÁPOJOVÉ KARTÓNY (NÁZÝVANÉ AJ TETRAPAKY) DO PAPIERA?
Nie, nepatria. Do papiera patrí len papier a bežné kartónové krabice. Nápojové kartóny (z mlieka, džusov a pod.) sa v niektorých mestách/obciach môžu zbierať samostatne, prípadne spolu s plastmi a niekde zasa spoločne s kovmi.

KDE ZISTÍM, AKO SA TRIEDI V NAŠOM MESTE/OCI?
Skúste skontrolovať internetovú stránku mesta/obce alebo zberovej spoločnosti, ktorá u vás pôsobí. Väčšina obcí a miest má tieto informácie zverejnené. Nájdete ich aj vo všeobecne záväznom nariadení mesta alebo obce.

AK SPRÁVNE TRIEDIME

SVET JE KRAJŠÍ

MAJTE NA PAMÄTI NASLEDUJÚCE PRAVIDLÁ A INFORMUJTE O NICH AJ SVOJICH OBYČIANOV

1. SKRÚŽTE SA ODPAD NEPÁDNE VŮBEĽ.
2. ZAJEDNÁVATE OBALY NEPATRIA DO KOŠA, VRÁŤTE ICH DO PRÁZDNEJ.
3. POPOVEDŇUJTE TMAVOU ABECEDU TRIEDENIA:
SKÚPU PRÍRU ŽELEZA, PAPIERU PRÁDZA, PLACIDU ŽEĽA, KOVOM ČERVENÁ A NÁPOJOVÝM KARTÓNOVIA BRANČOVAR KARDIA NÁPOJE VÍAM AJ SPRÚŽATE NA OBAL.
MAJTE SA PRAVIDELNAMI TRIEDITE OČI.
4. LEN VYTRIEDENÝ ODPAD SA DÁ ZHODNOTIŤ A RECYKLOVAŤ.
5. TRIEDITE ODPAD, OPLATÍ SA TO. ŽE VYTRIEDENÝ ODPAD OBYČIAN NEPLAČE, JEHO ZBER BRANČA VYTRIEDOVIA PROSTREDNÍCTVOM OZV ENVI - PAK.

www.TRIEDIME.sk www.ENVIPAK.sk

KREATÍVNA ČASŤ – JESENNÉ RECYKLOTVORENIE

Vytvorte si zvieratká alebo kvety z listia

Počas jesenných dní nazbierajte spolu s deťmi opadané listie.

- Na prípravu budete potrebovať: Listie, papier alebo väčší výkres, lepidlo a farbičky.

Zvieratká zo šišiek

Počas prechádzky v prírode si môžete spoločne nazbierať šišky.

- Na výrobu zvieratiek budete potrebovať: Šišky rôznych veľkostí, farby, kúsky farebných látok na ozdobenie, očka.

Postavičky

Postavičky sa dajú vyrobiť z gaštanov alebo zo zelených či hnedých žaludov, ktoré majú „čiapočku“. Pripravte deťom niekoľko dierok na krk a končatiny.

- Budete potrebovať: Žalude, drevené špajle a ozdoby, lepiacu pištoľ na pripevnenie ozdôb, akrylové farby.

Tento materiál vznikol ako vzdelávacia pomôcka na podporu triedeného zberu a má motivovať deti a mládež k správnej triedeniu odpadu. Je súčasťou vzdelávacieho projektu spoločnosti ENVI - PAK, a.s.

PRÍPRAVA

PRÍPRAVA

PRÍPRAVA

VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE – TRIEDIACA LINKA

Čo sa deje s odpadom, ktorý bol správne vytriedený do farebných kontajnerov či vriec?

Všetky odpady, ktoré sú v kontajneroch alebo vriech na triedený zber, je potrebné ešte dotriediť. Pracovníci na triediacej linke na odpad triedia jednotlivé druhy podľa ich ďalšieho využitia. Zároveň odstránia nečistoty a odpad, ktorý tam ľudia nesprávne hodili. Až potom sa roztriedený a zlisovaný odpad odváža na ďalšie spracovanie.

Tento materiál vznikol ako vzdelávacia pomôcka na podporu triedeného zberu a má motivovať deti a mládež k správnej triedeniu odpadu. Je súčasťou vzdelávacieho projektu spoločnosti ENVI - PAK, a.s.

KREATÍVNA ČASŤ – NETVOR ODPAD A RECYKLUJ

Odpadový netvor

Netvor odpad, netvor, ty odpadový netvor! Navrhni, čo by si poradil netvorovi odpadovému, aby netvoril odpad. Napríklad, aby používal plátennú tašku namiesto igelitovej.

Recyklátori

Zozbierajte doma či v triede tuhé odpady, ktoré ste vytvorili v poslednom týždni. Je možné ich ešte využiť inak? Dá sa tento odpad ešte nejakou formou využiť? Pokúste sa z odpadov vytvoriť niečo užitočné, čo môžete znovu používať. Napríklad lopatku na presádzanie kvetín alebo vtáčiu búdku.

Tento materiál vznikol ako vzdelávacia pomôcka na podporu triedeného zberu a má motivovať deti a mládež k správnej triedeniu odpadu. Je súčasťou vzdelávacieho projektu spoločnosti ENVI - PAK, a.s.

Na web stránke [envipak.sk](https://envipak.sk/#vzdelavacie-materialy) sú publikované a dopĺňané materiály určené najmä na environmentálnu výchovu detí a mládeže rozdelené do štyroch častí: <https://envipak.sk/#vzdelavacie-materialy>. Rýchlo a s prehľadom si tak pedagógovia alebo vychovávatelia môžu vybrať presne to, čo práve pri vzde-

lávaní potrebujú. Či už sú to všeobecné informácie o triedení, rôzne zaujímavosti, praktické úlohy alebo kreatívne zadania, ktoré nekladú medze fantázii. Pri online vzdelávaní si stačí rozkliknúť jednotlivé odkazy v linku, kde sú rôzne videá, kvízy či pracovné listy.

ENVI - PAK pre žiakov základných škôl uskutočnil súťaž **Navrhni sériu recyklokošov a vyhraj**, v ktorej žiaci navrhovali koše na triedený zber. Víťazná trieda 9. ročníka Základnej školy s materskou školou v obci Michal nad Žitavou získala okrem vecných cien aj výlet na triediacu linku a kompostovisko vo Výčapoch – Opatovciach. Žiaci tu videli, čo sa deje s odpadom po odhodení do kontajnera. Tri víťazné návrhy boli

spracované do príručky, ktorá je určená pedagógom a žiakom základných škôl ako inšpirácia pre vytvorenie vlastných košov na triedený odpad. **ENVI - PAK spoločne s Matejom Zámečnikom, autorom knížiek Nezábudka a Divozel, pre deti ENVI - PAK zorganizoval interaktívne diskusie** v Trenčíne, Trnave a v Nitre s pedagógmi a deťmi základných a materských škôl o správnom triedení odpadu hrovou formou. Ukázali sme im správne vytriedený odpad a biokompost s cieľom naučiť ich správať sa zodpovedne voči životnému prostrediu, prečo je dôležité správne triediť a ako na to. V pokračovaní besied spojených s čítaním a praktickými ukážkami o triedení odpadu a bioodpade zabránila pandémia. Veríme však, že v týchto inšpiratívnych a edukačných stretnutiach budeme pokračovať čo najskôr.

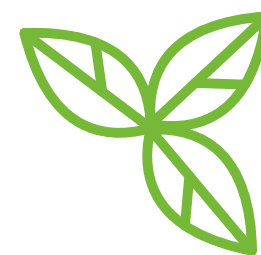

ENVI - PAK v detskom tábore Dobrý skutok

V roku 2020 bola komunikácia z dôvodu pandémie obmedzená viac-menej do online priestoru. ENVI - PAK napriek tomu v lete stihol navštíviť detský tábor v Bojniciach, kde sa konal už 13. ročník detského tábora Dobrý skutok. Deťom hrovou formou ukázali ako správne triediť. Tábor Dobrý skutok 2020 pre deti zo sociálne slabších rodín or-

ganizuje rádio Expres spolu s partnermi už niekoľko rokov. O program sa im počas táborových dní starajú animátori a rôzne známe osobnosti, moderátori či tanečníci. Deti majú na každý deň pripravené množstvo zaujímavých a náučných aktivít. Aj spoločnosť ENVI - PAK sa rozhodla zapojiť a pripravila pre deti súťažno-zábavný program týkajúci sa správneho triedenia.

ENVI - PAK klientom a samosprávam

K činnosti OZV ENVI - PAK

neodmysliteľne patria aj školenia pre klientov, teda zazmluvnených výrobcov, k legislatívnym zmenám, ale aj stretnutia, ktorých cieľom je zvyšovať povedomie o dôležitosti správneho a intenzívneho triedenia odpadov.

V snahe priblížiť sa občanom čo najviac, využíva OZV ENVI - PAK rôzne komunikačné kanály. Mestám a obciam distribuuje plagáty, letáky o triedenom zbere, zberové kalendáre a pripravuje vzdelávacie články, v ktorých sú tiež dôležité informácie týkajúce sa správneho triedenia. Uplynulý rok boli mestám a obciam zaslané aj edukačné videá natočené v spolupráci so známym slovenským rapperom Tónom S., týkajúce sa správneho triedenia jednotlivých druhov odpadu formou, čo kam patrí. Šlo o šesť krátkych vzdelávacích videí – päť videí k jednotlivým materiálom v rámci triedeného zberu a jedno video o stláčaní odpadu, aby zabral v kontajneri čo najmenej miesta.

Zástupcovia samospráv ich zverejnením na svojich webstránkach mohli tiež dopomôcť k lepšiemu triedeniu v meste či obci. ENVI - PAK poskytol samosprávam aj on-line pomôcky pre základné a materské školy (maľovanka, digitálny pracovný zošit a pod.). On-line vzdelávanie v dvoch častiach s názvom Test ekologickej inteligencie je dostupný širokej verejnosti na stránke www.triedime.sk a stále sa teší veľkej pozornosti.

Korona kríza priniesla aj nové témy – ako správne triediť gumené rukavice počas pandémie, kam vyhodiť rúška či respirátory. Aj o týchto témach sme vzdelávali verejnosť formou článkov či plagátov pre samosprávy.

Podujatia pre verejnosť

Festival kumštu

V lete sa OZV ENVI - PAK zúčastnila 23. ročníka Festivalu kumštu, remesla a zábavy s bohatým programom. Aj tento rok prispela svojím dielom a pripravila obľúbené ekologické aktivity pre deti - puzzle a magnetickú tabuľu s odpadovými magnetkami. Nechýbali odmeny pre najmenších ako papierové pravítka a pexesá, maľovanky alebo svietiace náramky. Rodičia si zatiaľ mohli zmerať svoju ekostopu a zistiť, ako chránia či zťažujú životné prostredie. Počas podujatia prebiehali diskusie o najčastejších chybách v triedení, o tom, ako nakladať s jednotlivými druhmi odpadov a ako odpad minimalizovať. Organizátori festivalu zavádzajú každý rok viac ekologických krokov a to sa odrazilo aj pri stánkoch s občerstvením s biologicke rozložiteľnými riadmi, príbormi a pohármi. Triedenie odpadov bolo tiež samozrejmosťou.

EKO Deň v Považskej Bystrici

Kultúrne leto v centre Považskej Bystrice patrí k obľúbeným podujatiam, zameraným na osvetu v oblasti triedenia a recyklácie odpadu a ochrany životného prostredia. Návštevníkom všetkých vekových kategórií ponúkol ekologicky zameraný program plný odborných prednášok, súťaží a zábavy. V centre diania nechýbala ani organizácia zodpovednosti výrobcov ENVI - PAK, ktorá šírla osvetu v triedení odpadu.

Pripravené boli nielen ukážky kontajnerov na triedený zber, ale aj ekologický kartónový nábytok, ktorý je vždy veľkou atrakciou. Novinkou bol vermi-kompostrér s malými pomocníkmi – kalifornskými

dážďovkami. Tí najmenší sa mohli zahrať a prehľbiť svoje poznatky v triedení na magnetickej tabuli s odpadovými magnetkami a poskladať ekologické puzzle. Väčší a náročnejší si mohli otestovať svoje vedomosti pri aktivite „ekologické človeče“. Odmeny vo forme pravítok, pexies a maľovaniek potešili všetky deti. Dospelí sa mohli poradiť o triedení odpadu a zistiť, ako chrániť našu planétu, poprípade, ako ešte zodpovednejšie pristupovať k životnému prostrediu. Podujatie v stánku ENVI - PAK spolumoderoval Matej Zámečník, ktorý je autorom krásnych knížiek pre deti s ekologickou tematikou s názvom Nezábudka a Divozel, z ktorej deťom aj prečítal úryvky.

Prieskum litteringu

Spoločnosť ENVI - PAK skúmala v roku 2020 v dvoch fázach zloženie litteringu (voľne pohodeného odpadu) v 13 lokalitách naprieč Slovenskom - v Alekšinciach, CHKO Biele Karpaty/Sobotište a Rybanoch, v Žiari nad Hronom, Bzovíku/Devčiciach, Detve, Gemerskej Hôrke, Plešivci, Háji Nicovô, Levoči, v Košiciach, Strážskom a Dreveníku.

Na týchto miestach v prírode a na verejných priestranstvách bol vyzbieraný odpad a následne roztriedený podľa jednotlivých zložiek. Z výsledkov vyplynulo, že najviac boli vo vyzbieranom odpade zastúpené rôzne plastové výrobky, nádoby, fólie, obaly zo sladkostí, vedrá a podobne, nasledovali nápojové plechovky, cigaretový odpad a sklo. Naopak, najmenej bolo bioodpadu. ENVI - PAK sa problému litteringu venuje dlhodobo, nielen prostredníctvom projektu Vezmi si ma!

PROJEKTY

Iniciatíva Vezmi si ma! sa aj v čase pandémie rozvíjala

Iniciatíva Vezmi si ma!, ktorou ENVI - PAK upozorňuje na problém voľne pohodeného odpadu, pokračovala druhý rok vo svojich aktivitách. Pandémia koronavírusu zrejme pomohla k tomu, že viac ľudí a častejšie trávilo čas v prírode. Do projektu sa zapája čoraz viac jednotlivcov a rôznych iniciatív, ktorí počas roka svoje mestá a obce pridávali na Mapu bojovníkov proti odpadu. Prostredníctvom iniciatívy zorganizoval ENVI - PAK viacero aktivít, do ktorých sa jednorazovo alebo opakovane zapojili stovky ľudí. Počas necelých dvoch rokov sa dobrovoľníkom pod hlavičkou Vezmi si ma! podarilo vyzbierať 1800 vriec odpadu a ďalšie 3 tony odpadu v kontajneroch. Popri dobrovoľníckych čistiacich akciách prebehli počas leta a následne jesene 2020 prieskumy vyzbieraného odpadu v mnohých lokalitách Slovenska, ktoré ukázali, že prevládajúcim odpadom sú rôzne druhy plastu.

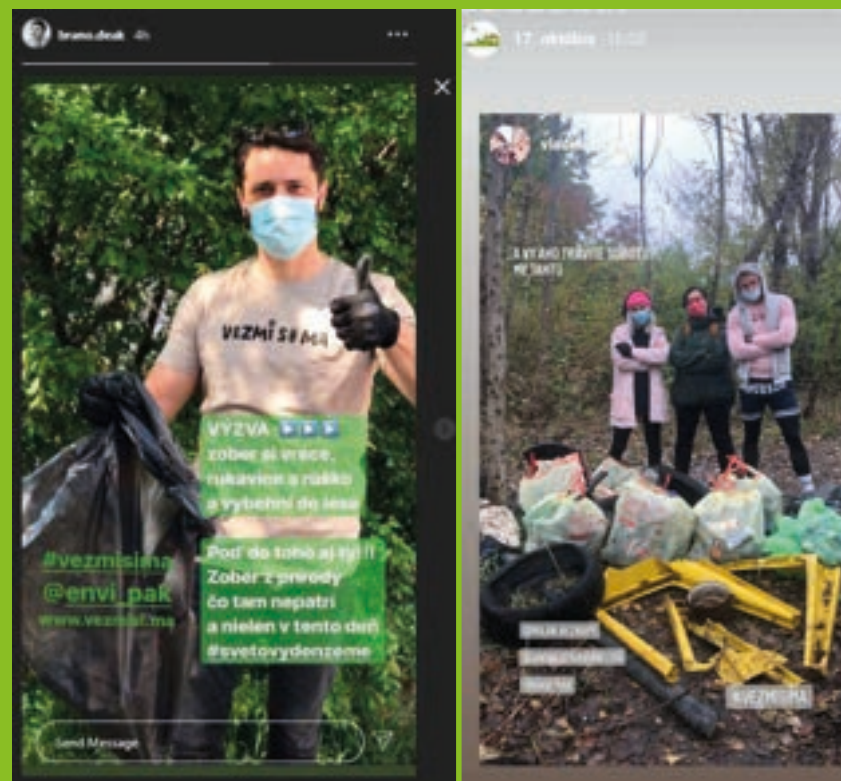
Na podujatí firemného dobrovoľníctva **Naše mesto** vytvoril spoločnú kategóriu Vezmi si ma – čistenie odpadkov v prírode pre všetky aktivity zamerané na zbieranie odpadkov v prírode či čistenie neporiadku v okolí. Celkove sa do týchto aktivít zapojilo takmer 300 zamestnancov z 25 firiem, ktorí spoločne vyzbierali 720 vriec odpadu.

Počas Svetového čistiaceho dňa sa OZV ENVI - PAK pripojila k iniciatíve **Upracme Slovensko**. Účastníci iniciatívy Vezmi si ma! v zapojených mestách a obciach vyzbierali takmer 500 vriec a vyše 2 tony odpadu v kontajneroch.

Deň Zeme

22. apríla si ENVI - PAK pripomenul **Deň Zeme** prostredníctvom projektu Vezmi si ma! a vyzval ľudí na celom Slovensku, aby počas svojich prechádzok strávili čas vonku zmysluplne. Heslom iniciatívy Vezmi si ma!, ktorú OZV spustila v roku 2019, je, že všetko sa lepšie robí vo dvojici alebo, keď je nás viac. Apel na ľudí teda znel, aby so sebou vzali kamarátov, rodinu, priateľov a spoločne prišli vyčistiť prírodu a mestá. Pozitívne ohlasy, množstvo povzbudivých správ a kopa fotografií dokumentujúcich, čo ľudia reálne v prírode počas prechádzok našli, taký bol sumár výzvy.

Výzva zarezonovala nielen na Deň Zeme, ale pokračovala počas celého roka. Od jej spustenia prichádzali pravidelne správy alebo ENVI - PAK ľudia označili vo svojom profile, že aj oni sa zapojili a zbierali odpadky. Na Instagrame pribudlo množstvo nových followerov, stovky povzbudivých a pozitívnych správ a komentárov, ale aj poďakovaní, že iniciatívou motivujeme ľudí. V roku 2020 sa do zbierania odpadkov zapojili aj mnohé známe tváre, ktoré projekt podporili, a tak aj svojím dielom prispeli ku krajšiemu Slovensku. Boli medzi nimi aj herci Braňo Deák, Lujza Garajová Schrameková, Štefan Martinovič a Daniel Žulčák, moderátor Michal Sabo, ale aj influenceri známi zo sociálnych sietí Babsy Jagušák či Ekoistky.

S Vezmi si ma! v poľovníckom revíri

Veľké podujatie zamerané na boj s voľne pohodeným odpadom sa v letných dňoch nieslo v duchu iniciatívy Vezmi si ma! v poľovnom revíri pri Krupine. Viac než 150 dobrovoľníkov a dobrovoľníčok z obcí Senohrad, Horné Mladonice, Dolné Mladonice a Lackov sa rozhodlo stráviť horúcu prázdninovú sobotu čistením okolia. PZ Líška Senohrad zareagovalo na výzvu Slovenskej poľovníckej komory a zorganizovalo dobrovoľnícku aktivitu pre obyvateľov.

Projekt Vezmi si ma! podporili aj známi travel blogeri

Slovensko je vďaka ich výzve opäť o niečo čistejšie. Prispiet' k tomu mohol každý, kto zostal dovolenkovat' doma. Dvaja známi travel blogeri Milan Bez Mapy a Andrea Zahurancová vyzvali verejnosť, aby sa pridala do ich tímov a pomohla im zbierať voľne pohodené odpadky v prírode. ENVI - PAK priniesol tento nápad formou netradičnej „battle“ v rámci kampane Vezmi si ma!, ktorou upozorňuje na boj proti znečisteniu životného prostredia.

Zbieranie odpadkov v prírode je trend. Rovnako ako ekologické cestovanie. Bolo načase tieto dve prospešné aktivity spojiť, vytvoriť z nich nový fenomén a pretaviť ho do vzájomného duelu medzi influencermi.

Travel blogger **Milan Bez Mapy** a cestovateľka **Andrea Zahurancová** sa počas štvormesačného duelu vzájomne „hecovali“, ktorý z nich vyzbiera viac odpadkov. Neboli však na to sami. Obaja svoju výzvu ďalej adresovali svojim fanúšikom. Cieľom bolo, aby sa k obom pridalo čo najviac ľudí, a tak spoločnými silami porazili toho druhého. Každý mesiac bola vyhlásená nová výzva. Tá prvá bola vyhlásená v júli. Za necelých 24 hodín zareagovalo na výzvu viac ako 2 000 ľudí. Duel medzi influencermi trval do konca októbra.

Mladí reportéri pre životné prostredie

V rámci spolupráce s mládežou je ENVI - PAK už dlhé roky súčasťou programu **Mladí reportéri pre životné prostredie** (Young Reporters for the Environment, YRE). Ide o vzdelávací program medzinárodnej Nadácie pre environmentálne vzdelávanie (Foundation for Environmental education – FEE). Určený je mladým ľuďom vo veku 11 – 25 rokov. Slovensko je do programu zapojené od roku 2009 a už od prvých rokov dosahuje mimoriadne vý-

sledky. V súťaži mladých reportérov z krajín zapojených do programu mladí slovenskí reportéri a reportérky pravidelne získavajú tie najvyššie ocenenia. V roku 2019 získali päť prvých a jedno druhé miesto v konkurencii 40 krajín z celého sveta. Okrem toho, že ENVI - PAK je súčasťou odbornej poroty, ktorá každoročne posudzuje súťažné príspevky, prináša mladým reportérom aj prehľad v téme odpadov a pôsobí ako odborný garant.

Spoločná výzva – Adoptuj si prírodu

Svetový deň životného prostredia sa oslavuje od roku 1973. Keďže OZV ENVI - PAK na životnom prostredí záleží a rada sa zapája do pozitívnych a zmysluplných programov, v roku 2020 podporila skvelý nápad Mladých reportérov pre životné prostredie. Spoločne vyzvala verejnosť k „adoptovaniu si prírody“, teda jej kúska, o ktorý sa s láskou a nadšením

budú ľudia starať a dozerať na to, aby nechátral. Zapojiť sa mohol hocikto na Instagrame alebo Facebooku. Stačilo, ak sa vybral na svoje obľúbené miesto v prírode a prevzal nad ním starostlivosť. Samozrejme, zverejnením na svojom Instagrame či Facebooku dal vedieť, kde sa nachádza a ak tam aj bol neporiadok, tak ho vyčistil od odpadkov.

TRIEDENIE ODPADU JE NA VZOSTUPE

Tvrdí to aj Štatistický úrad SR v publikácii Odpady v Slovenskej republike za roky 2012 až 2019, ktorú zverejnil v decembri 2020.

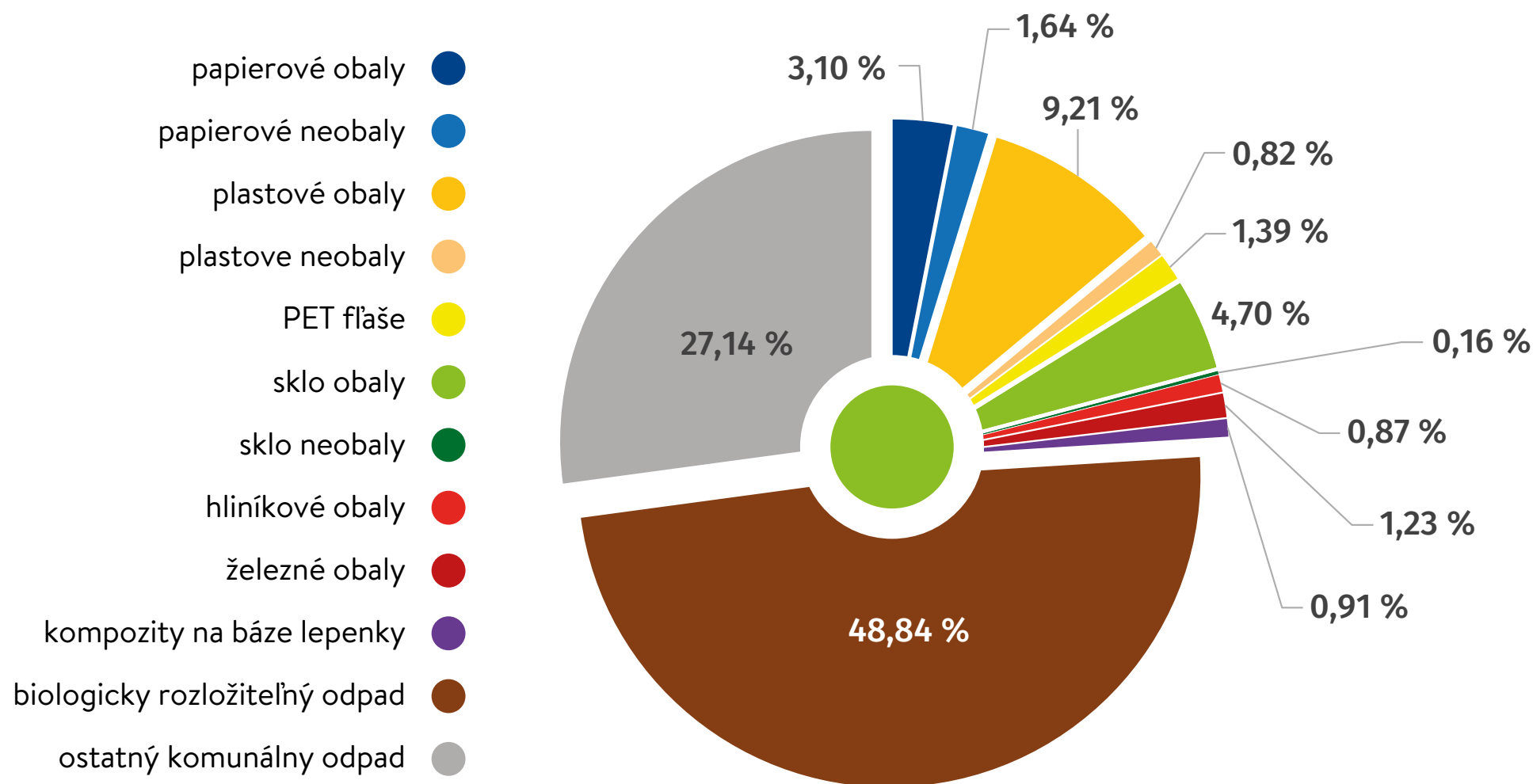
Triedený zber je podľa správy Štatistického úradu na vzostupe. Na splnenie cieľov je však potrebné využiť najmä potenciál biologicky rozložiteľného odpadu. Množstvo recyklácie papiera, plastov, skla, kovových obalov a nápojových kartónov vďaka zavedeniu rozšírenej zodpovednosti výrobcov v roku 2016 každý rok rastie. Inak to nebolo ani roku 2019. Množstvo triedených zložiek komunálneho odpadu

v roku 2019 vzrástlo oproti roku 2018 o 44 852 ton, pričom napríklad v roku 2016 bolo vyzbieraných 175 692 ton zložiek triedeného komunálneho odpadu (papier a lepenka, sklo, plasty a kovové obaly) a v roku 2019 bolo vyzbieraných až 273 556 ton týchto zložiek. Informácie vyplývajú z publikácie Odpady v Slovenskej republike za roky 2012 až 2019, zverejnenej Štatistickým úradom SR v decembri 2020.

Okrem toho klesá množstvo týchto odpadov v zmesovom komunálnom odpade (KO) – podľa dát ministerstva životného prostredia, ktoré určuje ciele zberu, sa nachádzalo v zmesovom komunálnom odpade približne 24,67 % obalových a neobalových zložiek, kým v roku 2019 to bolo 29,93 %. Na

jar 2018 Európsky parlament a Rada prijali rozsiahlu novelu viacerých odpadových predpisov. Slovensko bude musieť v roku 2020 dosiahnuť recykláciu 50 % z vyprodukovaných komunálnych odpadov a v roku 2030 to bude až 65 %. Ako dosiahnuť ciele, ktoré stanovila Európska únia?

Zdroj údajov: Analýzy ZKO ENVI - PAK 2020

Trend nárastu triedenia potvrdzujú nielen analýzy spoločnosti ENVI - PAK, ale aj štatistiky recyklácie, ktoré každoročne zverejňuje EUROSTAT: kým v roku 2015 (pred zavedením rozšírenej zodpovednosti výrobcov) sa recyklovalo len 14,9 % KO, v roku 2018 to bolo 36,3 % a v roku 2019 takmer 39 %. OZV každoročne navyšujú množstvo vyzbieraných odpadov v súlade so stanovenými cieľmi zberu. Aj medzi rokmi 2019 – 2020 pokleslo množstvo papiera, plastov, skla, kovových obalov a nápojových kartónov v zmesovom KO o takmer 6 % a zvyšný potenciál týchto zložiek v komunálnom odpade tak klesol na 24 %. Na splnenie európskeho cieľa je však potrebné zamerať sa najmä na biologicky rozložiteľný odpad, ktorý sa nachádza v zmesovom KO v rozsahu od 30 – 50 %.

Klesá podiel skládkovania komunálneho odpadu

Oproti roku 2013 sa zlepšila recyklácia komunálnych odpadov a znížilo sa množstvo skládkovania. Od zavedenia rozšírenej zodpovednosti výrobcov v roku 2016 sa skládkovanie znížilo z 1 289 895 ton na 1 198 249 ton v roku 2019, a to aj napriek celkovému nárastu vyše 416 000 ton komunálnych odpadov v rozmedzí spomínaných rokov.

Produkcia komunálnych odpadov stále rastie

Lepšia ekonomická situácia a vyššia kúpyschopnosť populácie znamenajú, že rastie aj celková produkcia komunálnych odpadov. Podľa ročenky, ktorú zverejnil Štatistický úrad SR, sa v roku 2019 celkovo vyprodukovalo v Slovenskej republike 2 369 725 ton komunálnych odpadov. Najväčší podiel mali v tejto produkcii z vytriediteľných zložiek kovy.

Rezervy v bioodpade

Pri biologicky rozložiteľnom odpade (BRO) má Slovensko najväčšie rezervy. Ten je najvýznamnejšou zložkou zmesového komunálneho odpadu, v závislosti od druhu zástavby a ročného obdobia tvorí až 50 % zmesového komunálneho odpadu. Práve v triedenom zbere biologického odpadu je Slovensko hlboko pod priemerom EÚ, keďže podľa hodnotenia Európskej environmentálnej agentúry (EEA) separovane zbiera len niečo cez 20 % vyprodukovaného biologického odpadu (priemer EÚ je 50 %). **To ukazuje, že v biologickom odpade je najväčší potenciál na dosiahnutie 50 % cieľa, ktorý na Slovensko kladie EÚ.** Preto je obzvlášť dôležitá intenzifikácia zberu a následného kompostovania biologicky rozložiteľného odpadu.

Napredujeme v triedenom zbere, biologicky rozložiteľný odpad zaostáva. Aký je teda jeho potenciál zberu a recyklácie?

Na Slovensku sa v roku 2019 vyprodukovalo 2 298 860 ton KO (bez drobného stavebného odpadu). Biologicky rozložiteľný odpad podľa EEA predstavuje 34 %, čo znamená 781 612 ton. Porovnaním zrecyklovaného, resp. kompostovaného množstva BRO (249 878 ton) vyplýva, že využívame potenciál recyklácie len na úrovni 32 %.

Ak by v roku 2020 Slovensko využilo potenciál biologicky rozložiteľného odpadu (vychádzajúc z údajov roku 2019) tak, že vyzbiera a zrecykluje 60 % z neho a rovnako aj 60 % svojho celkového potenciálu pri zložkách papier, sklo, plast a kovy, už v roku 2020 by dosiahlo európsky cieľ recyklácie komunálneho odpadu v rozsahu 50 % a to aj za predpokladu stagnácie ostatných triedených zložiek ako sú batérie, elektroodpad a textil.

Nárast recyklácie

Pozitívom je fakt, že miera recyklácie komunálneho odpadu je na vzostupe a klesá jeho skládkovanie, hoci stále sú pri skládkovaní značné rezervy. **Od roku 2012 vzrástla miera recyklácie KO z 13,2 % na 38,5 % v roku 2019** a skládkovanie kleslo za rovnaké obdobie zo 73,1 % na 52,1 %. Ako je uvedené vyššie, zo zmesového odpadu je možné vybrať ešte relatívne veľké množstvo bioodpadu, ktorý nemusí skončiť na skládkach.

